

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

20.11.2012

EP-PE_TC1-COD(2010)0212

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 20. novembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta
(EP-PE_TC1-COD(2010)0212)

PE 498.622

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 20. novembril 2012. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²,

ning arvestades järgmist:

¹ ELT C 54, 19.2.2011, lk 42.

² Euroopa Parlamendi 20. novembri 2012. aasta seisukoht.

- (1) Siseturu edendamiseks loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiviga 2003/37/EÜ (põllu- ja metsamajanduslike traktorite tüübikinnitust, nende haagiste ja pukseeritavate vahetatavate masinate, ja nende masinate jaoks mõeldud süsteemide, nende osiste ja eraldi seadmestike tüübikinnituse andmise kohta **II**)¹ **liidu** üldine traktorite, nende haagiste ja pukseeritavate vahetatavate seadmete tüübikinnitussüsteem.
- (2) Liidu siseturu arendamise ja toimimise eesmärgil on asjakohane asendada liikmesriikide tüübikinnitussüsteemid liidu tüübikinnitusmenetlusega, mis põhineb täieliku ühtlustamise põhimõttel, võttes samal ajal nõuetekohaselt arvesse kulude ja tuludega seotud kaalutlusi ja pöörates erilist tähelepanu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

¹ ELT L 171, 9.7.2003, lk 1.

- (3) Euroopa Parlamendi taotlusel ja selleks, et *tüübikinnituse õigusaktide vastuvõtmist* hõlbustada ja kiirendada, on liidu sõidukite tüübikinnitust käsitlevates õigusaktides kasutusele võetud uus reguleeriv lähenemisviis, mille kohaselt kehtestab seadusandja seadusandliku tavamenetluse käigus ainult peamised eeskirjad ja põhimõtted ning delegeerib *volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte* edasiste tehniliste üksikasjade *kohta* komisjonile. Sisuliste nõuete osas peaks käesolev määrus kehtestama seega üksnes põhisätted *kasutus-* ja tööohutuse ning keskkonnamõju kohta ja delegeerima komisjonile volitused kehtestada tehnilised tingimused delegeeritud õigusaktidega.

I

- (4) Käesoleva määruse nõuded on kooskõlas *komisjoni* 5. juuni 2002. aasta teatises sisalduva tegevuskava „Õiguskeskonna lihtsustamine ja parandamine” põhimõtetega.

- (5) On eriti oluline, et käesoleva määruse põhjal esitatavad tulevased meetmed või määruse kohaldamisel rakendatavad menetlused vastaksid nendele põhimõtetele, mida komisjon kordas oma 2006. aastal avaldatud aruandes „CARS 21: 21. sajandi konkurentsivõimelise mootorsõidukitööstuse reguleeriv raamistik” (CARS 21). Eelkõige tuleks käesolevas määruuses parema õigusloome ja lihtsustamise eesmärgil ning selleks, et vältida kehtivatele liidu õigusaktidele tehniliste kirjelduste pidevat lisamist, viidata olemasolevatele, üldsusele kättesaadavatele rahvusvahelistele standarditele ja eeskirjadele, neid liidu õiguslikus raamistikus uuesti esitamata.
- (6) *Kuna ei Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1997. aasta direktiivis 97/68/EÜ (väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinadele paigaldatavate sisepõlemismootorite heitgaaside ja tahkete heitmete vähendamise meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta),¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivis 2006/42/EÜ (mis käsitleb masinaid)² ega ka käesolevas määruuses ei ole sätestatud põllu- ja metsamajanduses kasutamiseks mõeldud iseliikuvate väljaspool teid kasutatavate liikurmasinade tehnilisi ja konstruktsiooninõudeid nende liiklusohutuse tagamiseks, peaks komisjon hindama vajadust ühtlustada liikmesriikide selle valdkonna seadused, et kaaluda võimalust esitada seadusandlik ettepanek, eesmärgiga tagada ohutuse kõrge tase, võttes samal ajal arvesse olemasolevaid liidu õigusakte.*

¹ EÜT L 59, 27.2.1998, lk 1.

² ELT L 157, 9.6.2006, lk 24.

- (7) *Käesolev määrus ei tohiks piirata riikliku ega liidu tasandi meetmete kohaldamist põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kasutamise kohta teedel, näiteks erinõuded juhiloa kohta, kiirusepiirangud või teatavatele teedele juurdepääsu reguleerivad meetmed.*
- (8) Direktiivis 2003/37/EÜ piirduti esialgu **EÜ** kogu sõiduki tüübikinnituse menetluse kohaldamisel üksnes T1, T2 ja T3 kategooria sõidukitega ega sätestatud kõiki nõudeid, mis oleksid teiste kategooriate puhul vajalikud EÜ kogu sõiduki tüübikinnituse vabatahtlikuks taotlemiseks. Siseturu väljakujundamiseks ja selle nõuetekohase toimimise tagamiseks peaks käesolev määrus võimaldama tootjatel taotleda ELi kogu sõiduki tüübikinnitust kõigile käesoleva määrusega hõlmatud sõidukite kategooriatele vabatahtlikkuse alusel, võimaldades tootjatel ELi tüübikinnitusmenetluse abil siseturu eelistest kasu saada.

- (9) *Direktiivis 2003/37/EÜ on sätestatud EÜ kogu sõiduki tüübikinnitus traktorina kasutatavate maastikusõidukite (ATVd) ja side-by-side sõidukite jaoks. Seetõttu tuleks neid sõidukitüüpe käsitleda ka käesolevas määruses, kui asjakohane sõidukitüüp kuulub mõnda käesolevas määruses nimetatud sõidukikategooriasse ning vastab käesoleva määruse kõigile nõuetele.*
- (10) *Käesoleva määruse turujärelevalve sätetega ette nähtud riiklike asutuste kohustused on üksikasjalikumad kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 765/2008 (millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega)¹ vastavad sätted.*
- (11) *Selleks et tagada kasutusohutuse, tööohutuse ning keskkonnakaitse kõrge tase, tuleks ühtlustada sõidukite, süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike suhtes kohaldatavad tehnilised nõuded ja keskkonnastandardid seoses tüübikinnitusega.*

¹ *ELT L 218, 13.8.2008, lk 30.*

- (12) Asjakohane on kehtestada põhimõte, et sõidukid tuleb projekteerida, ehitada ja komplekteerida nii, et sõitjate ja teiste liiklejate vigastusoht oleks minimaalne. Seetõttu on vaja, et tootjad tagaksid sõidukite vastavuse käesolevas määruses sätestatud nõuetele. Need sätted peaksid sisaldama nõudeid sõiduki struktuurilise terviklikkuse, sõiduki juhtimise abisüsteemide ja juhile nähtavuse tagamise kohta, ning samuti sõiduki seisukorda ja ümbrust käsitleva teabe andmise süsteemide, sõiduki valgustussüsteemide, sõitjate kaitsesüsteemide, sõiduki välispoole ja lisaseadmete, massi ja mõõtmete ning rehvide kohta, kuid ei tohiks üksnes nimetatud nõuetega piirduda.
- (13) ELi tüübikinnitussüsteemi üheks nurgakiviks on toodangu vastavuse järelevalve kord, mille nõuetekohase rakendamise ja toimimise tagamiseks peaks pädev asutus või selleks määratud nõuetekohaselt kvalifitseeritud tehniline teenistus tootjaid korrapäraselt kontrollima.
- (14) **■ Teatavatel piiratud juhtudel on asjakohane lubada** väikeseeriana valmistatud sõidukite **riiklikku tüübikinnitust. Seda tuleks aga** lubada vaid **■** piiratud arvu sõidukite korral. *Seetõttu* on vaja täpselt määratlada väikeseeria mõiste toodetavate sõidukite arvu kaudu.

-
- (15) Sõidukite tüübi kinnitust käsitlevate liidu õigusaktide peamine eesmärk on tagada, et turule **lastavad** uued sõidukid, osised ja eraldi seadmestikud tagaksid ohutuse ja keskkonnakaitse kõrge taseme. Teatavate osade ja lisaseadmete paigaldamine pärast sõidukite turulelaskmist või kasutuselevõtmist ei tohiks seda eesmärki kahjustada. Seega tuleks võtta asjakohaseid meetmeid tagamaks, et osasid ja lisaseadmeid, mida on võimalik sõidukitesse paigaldada ja mis võivad oluliselt kahjustada ohutuse või keskkonnakaitse seisukohalt oluliste süsteemide toimimist, kontrollitakse enne nende **turulelaskmist** kinnitusasutuste poolt. Sellised meetmed peaksid sisaldama tehnilisi sätteid, mis käsitlevad nõudeid, millele nimetatud osad ja lisaseadmed peavad vastama.
- (16) **Sellised** meetmed peaksid olema kohaldatavad ainult piiratud arvule osadele ja lisaseadmetele, mille loetelu **peaks kehtestama komisjon** rakendusaktis pärast sidusrühmadega konsulteerimist. ■ Meetmetega tuleks tagada, et kõnealused osad ja lisaseadmed ei kahjusta sõiduki turvalisust ega keskkonnaohutust, säilitades samal ajal võimaluse korral sõiduki konkurentsivõime järelturul.

- (17) *Liit on ühinenud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppega, milles käsitletakse ratassõidukitele ning neile paigaldatavatele ja/või neil kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ning nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikuse tunnustamise tingimusi (1958. aasta muudetud kokkulepe)¹. Tüübikinnitust käsitlevate õigusaktide lihtsustamiseks kooskõlas CARS 21 soovitustega on asjakohane tunnistada kehtetuks kõik üksikdirektiivid, alandamata seejuures kaitsetaset. Kõnealustes direktiivides sätestatud nõuded tuleks üle võtta käesolevasse määrusesse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidesse ning asendada vajaduse korral viidetega ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni vastavatele eeskirjadele, mille poolt liit on hääletanud või millega liit on ühinenud ja mis on lisatud 1958. aasta muudetud kokkuleppele. Tüübikinnitusmenetluse halduskoormuse vähendamiseks tuleks sõidukitootjatel lubada vajaduse korral taotleda käesoleva määruse kohast tüübikinnitust otse I lisas või käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides osutatud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni asjakohaste eeskirjade alusel.*

¹ Nõukogu 27. novembri 1997. aasta otsus 97/836/EÜ (EÜT L 346, 17.12.1997, lk 78).

- (18) *Seetõttu tuleks ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjad ja nende muudatused, mille poolt liit on otsuse 97/863/EÜ kohaldamisel hääletanud, lisada ELi tüüfikinnitust käsitlevatesse õigusaktidesse. Komisjonile tuleks vastavalt anda õigus teha käesoleva määruse I lisas või käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides vajalikke kohandusi.*
- (19) *Alternatiivina võib delegeeritud õigusaktides viidata Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) katsestandarditele või CEN/CENELEC või ISO standarditele, mis on üldsusele vahetult kättesaadavad ja millele seal on osutatud.*
- (20) Oluline on, et tootjad varustaksid sõidukiomanikke asjakohase teabega, et vältida ohutusseadmete väärkasutamist.

- (21) Selleks, et osiste ja eraldi seadmestike tootjad saaksid taotleda ELi tüübikinnitust osistele või eraldi seadmestikele või luba osadele või lisaseadmetele, on samuti oluline, et nendel tootjatel oleks juurdepääs teatavale teabele, mida saab üksnes sõidukitootjalt, näiteks järelturule suunatavate varuosade väljatöötamiseks vajalik tehniline teave, sealhulgas joonised.
- (22) Siseturu toimimise parandamiseks, eelkõige kaupade vaba liikumise, asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse kindlustamiseks on vaja tagada *mittediskrimineeriv* ja standarditud juurdepääs sõidukite remonditeabele tehniliste andmete saamiseks ning tõhus konkurents sõidukite remonti ja hooldust käsitlevate infoteenuste turul. Suur osa sellest teabest käsitleb pardadiagnostikasüsteeme ja nende koostoimet sõiduki muude süsteemidega. On vaja kehtestada tehnilised tingimused, millele peaksid tootjate veebilehed vastama, ning meetmed konkreetselt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, mis tagaksid neile piisava juurdepääsu teabele.

- I
- (23) *Kohustust teha kättesaadavaks remondi- ja hooldusteave ISO standardi 11783 kohaste traktorite ja järelveetavate või külgemonteeritavate seadmete vaheliste andmeside protokollide kohta peaks sõidukite tootjatel olema lubatud täita ka nii, et nad lisavad oma veebisaidile lingi mitme tootja või tootjate konsortsiumi poolt ühiselt loodud veebisaidile.*
- (24) *Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹.*

¹ *ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.*

- (25) Selleks et täiendada *käesolevat määrust edasiste tehniliste üksikasjadega*, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas *Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290* vastu ■ delegeeritud õigusakte *sõiduki kasutusohutust ja konstruktsiooni puudutavate nõuete, keskkonnamõju ja mootori võimsuse*, remondi- ja hooldusteabe kättesaadavuse ning tehniliste teenistuste määramise ja nende eriülesannete kohta. *On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*
- (26) *Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad käesoleva määruse ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide rikkumise eest kohaldatavate karistuste kohta ning tagama nende rakendamise. Kõnealused karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.*

- (27) *Kuigi käesolev määrus ei takista liikmesriikidel mingil viisil nende vastavate üksiksõiduki kinnituse süsteemide kohaldamise jätkamist, peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande nende riiklike süsteemide toimimise kohta, lähtudes liikmesriikide esitatud teabest, et kaaluda uuesti küsimust, kas esitada seadusandlik ettepanek üksiksõiduki kinnituse süsteemi ühtlustamiseks liidu tasandil.*

I

(28) Käesoleva määrusega loodava uue regulatiivse süsteemi tulemusena tuleks tunnistada kehtetuks järgmised direktiivid:

- ***direktiiv 2003/37/EÜ;***
- nõukogu 25. juuni 1974. aasta direktiiv 74/347/EMÜ põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite vaatevälja ja klaasipuhasteid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta¹;
- nõukogu 6. aprilli 1976. aasta direktiiv 76/432/EMÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite piduriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta²;
- nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiiv 76/763/EMÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite kaassõitjaistmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta³;
- nõukogu 28. juuni 1977. aasta direktiiv 77/537/EMÜ metsa- või põllumajanduslike ratastraktorite diiselmootoritest eralduvate heitmete vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta⁴;
- nõukogu 25. juuli 1978. aasta direktiiv 78/764/EMÜ põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite juhiistmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta⁵;
- nõukogu 24. juuni 1980. aasta direktiiv 80/720/EMÜ

¹ EÜT L 191, 15.7.1974, lk 5.

² EÜT L 122, 8.5.1976, lk 1.

³ EÜT L 262, 27.9.1976, lk 135.

⁴ EÜT L 220, 29.8.1977, lk 38.

⁵ EÜT L 255, 18.9.1978, lk 1.

põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite juhtimisruumi, ligipääsu juhtimiskohale ning uksi ja aknaid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta¹;

- nõukogu 26. mai 1986. aasta direktiiv 86/297/EMÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite jõusiirdevõlle ja nende kaitseseadiseid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta²;
- nõukogu 26. mai 1986. aasta direktiiv 86/298/EMÜ kitsarööpmeliste põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite tagaossa paigaldatavate ümbermineku kaitsekonstruktsioonide kohta³;
- nõukogu 24. juuli 1986. aasta direktiiv 86/415/EMÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite juhtseadiste paigaldamise, asukoha, käsitlemise ja tähistamise kohta⁴;
- nõukogu 25. juuni 1987. aasta direktiiv 87/402/EMÜ kitsarööpmeliste põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite juhiistme ette kinnitatud ümbermineku kaitsekonstruktsioonide kohta⁵;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2000. aasta direktiiv 2000/25/EÜ põllumajandus- ja metsatraktorite mootoritest paisatavate gaasiliste ja tahkete osakeste heitmete vastu võetavate meetmete kohta⁶;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/57/EÜ

¹ EÜT L 194, 28.7.1980, lk 1.

² EÜT L 186, 8.7.1986, lk 19.

³ EÜT L 186, 8.7.1986, lk 26.

⁴ EÜT L 240, 26.8.1986, lk 1.

⁵ EÜT L 220, 8.8.1987, lk 1.

⁶ EÜT L 173, 12.7.2000, lk 1.

põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite ümbermineku kaitsekonstruktsioonide kohta¹

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/58/EÜ (põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite haakeseadiste ja tagasikäigu kohta²;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/59/EÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite tahavaatepeeglite kohta³;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/60/EÜ põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite maksimaalse valmistajakiiruse ja koormaplatvormide kohta⁴;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/61/EÜ põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite valgustus- ja valgussignaalseadmete paigaldamise kohta⁵;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/63/EÜ põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite teatavate osade ja omaduste kohta⁶;

¹ ELT L 261, 3.10.2009, lk 1.

² ELT L 198, 30.7.2009, lk 4.

³ ELT L 198, 30.7.2009, lk 9.

⁴ ELT L 198, 30.7.2009, lk 15.

⁵ ELT L 203, 5.8.2009, lk 19.

⁶ ELT L 214, 19.8.2009, lk 23.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/64/EÜ põllu- või metsamajanduslike traktorite tekitatud raadiohäirete summutamise (elektromagnetiline ühilduvus) kohta¹;

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/66/EÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite roolisüsteemi kohta²;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/68/EÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite valgustus- ja valgussignaalseadmete osa tüübikinnituse kohta³;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/75/EÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite ümbermineku kaitsekonstruktsioonide kohta (staatiline testimine)⁴;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/76/EÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite juhtide poolt tajutava müra taseme kohta⁵;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/144/EÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite teatavate osade ja omaduste kohta⁶.

¹ ELT L 216, 20.8.2009, lk 1.

² ELT L 201, 1.8.2009, lk 11.

³ ELT L 203, 5.8.2009, lk 52.

⁴ ELT L 261, 3.10.2009, lk 40.

⁵ ELT L 201, 1.8.2009, lk 18.

⁶ ELT L 27, 30.1.2010, lk 33.

- (29) Kõigi sidusrühmade jaoks on oluline luua selge side käesoleva määruse ja direktiivi 2006/42/EÜ vahel, **et vältida kattumist ja** et oleks selge, millistele nõuetele peab konkreetne toode vastama.
- (30) ***Kuna käesoleva määruse eesmärged, milleks on põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite tüübikinnituse ja turujärelevalve ühtlustatud haldus- ja tehniliste nõuete kehtestamine, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,***

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

- 1.*** Käesoleva määrusega kehtestatakse kõigile artikli 2 lõikes 1 osutatud uutele sõidukitele, süsteemidele, osistele ja eraldi seadmestikele tüübikinnituse andmise haldus- ja tehnilised nõuded.

Kui aga liikmesriik annab selliseid tunnistusi, peab ta kõiki sõidukite, süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike tüübikinnitusi, mis on antud käesoleva määruse ja mitte asjakohaste siseriiklike sätete alusel.

2. Käesoleva määrusega kehtestatakse nõuded selle määruse alusel tüübikinnituse saavate sõidukite, *süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike turujärelevalve* kohta. ***Käesoleva määrusega kehtestatakse ka nõuded selliste sõidukite osade ja lisaseadmete turujärelevalve kohta.***
3. Käesolev määrus ei piira ■ liiklusohutust käsitlevate õigusaktide kohaldamist.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ***artiklis 4 kirjeldatud*** ühes või mitmes etapis konstrueeritud ja valmistatud ***põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite*** ning ***nende sõidukite*** jaoks konstrueeritud ja valmistatud süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike, ***samuti osade ja lisaseadmete*** suhtes.

Käesolevat määrust kohaldatakse konkreetselt järgmiste sõidukite suhtes:

- a) traktorid (T ja C kategooriad),
- b) haagised (R-kategooria) **ja**
- c) vahetatavad pukseeritavad seadeldised (S-kategooria).

■

- 2. Käesolevat määrust ei kohaldata vahetatavate pukseeritavate seadeldiste puhul, mis tõstetakse täielikult maapinnast kõrgemale ***või mis ei saa liikuda vertikaaltelje suhtes*** juhul, kui sõidukit, mille külge nad kinnitatakse, kasutatakse teel.
- 3. Järgmiste sõidukite puhul võib tootja valida, kas taotleda kinnituse andmist käesoleva määruse kohaselt või ***täita asjakohaseid siseriiklikke nõudeid***:

■

- a) haagised (***R-kategooria***) ja ***vahetatavad pukseeritavad seadeldised (S-kategooria)***;

■

b) roomiktraktorid (C-kategooria);

c) eriotstarbelised ratastraktorid (T4.1 ja T4.2 kategooriad).

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses ja I lisas loetletud õigusaktides kasutatakse järgmisi mõisteid, kui neis ei ole sätestatud teisiti:

- 1) „tüübikinnitus” – menetlus, millega kinnitusasutus tõendab, et sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tüüp vastab asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele;
- 2) „kogu sõiduki tüübikinnitus” – tüübikinnitus, millega kinnitusasutus tõendab, et ***mittekomplektne, komplektne või komplekteeritud sõidukitüüp*** vastab asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele;

- 3) „süsteemi tüübikinnitus” – tüübikinnitus, millega kinnitusasutus tõendab, et teatavat tüüpi sõidukisse sisseehitatud süsteem vastab asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele;
- 4) „osise tüübikinnitus” – tüübikinnitus, millega kinnitusasutus tõendab, et osis vastab sõidukist eraldi asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele;
- 5) „eraldi seadmestiku tüübikinnitus” – tüübikinnitus, millega kinnitusasutus tõendab, et eraldi seadmestik vastab ühe või mitme konkreetse sõidukitüübiga seoses asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele;
- 6) „riiklik tüübikinnitus” – liikmesriigi õiguses sätestatud tüübikinnitusmenetlus, mille kohaselt antud tüübikinnitus kehtib vaid kõnealuse liikmesriigi territooriumil;

- 7) „ELi tüübikinnitus” – menetlus, millega kinnitusasutus tõendab, et sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tüüp vastab käesoleva määruse asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele;
- 8) „traktor” – mootoriga, rataste või roomikutega põllu- või metsamajanduses kasutatav sõiduk, millel on vähemalt kaks telge, ning mille suurim ettenähtud kiirus on vähemalt 6 km/h, mille peamine ülesanne seisneb veojõus ja mis on spetsiaalselt kavandatud teatavate vahetatavate seadmete tõmbamiseks, lükkamiseks, kandmiseks või kasutamiseks põllu- või metsatööl või põllu- või metsamajanduses kasutatavate haagiste või seadmete pukseerimiseks; traktor võib olla kohandatud põllu- või metsatööl koorma vedamiseks ja/või olla varustatud ühe või mitme kaassõitja istmega;
- 9) „haagis” – põllu- või ***metsamajanduses kasutatav sõiduk***, mis on mõeldud peamiselt traktori järel pukseerimiseks ***ja mille peamine eesmärk on vedada koormat või töödelda materjale ning mille*** tehniliselt lubatud ***tüüsmassi*** ja tüümassi suhe on 3,0 või üle selle;

- 10) „vahetatav pukseeritav seadeldis” – põllu- või metsamajanduses kasutatav sõiduk, mis on ette nähtud traktoriga pukseerimiseks ja mis muudab või täiendab traktori funktsioone ning millesse on sisse ehitatud mõni tööriist või mis on ette nähtud materjalide töötlemiseks; neil võib olla lastiplatvorm, mis on kavandatud ja konstrueeritud nimetatud funktsioonide jaoks vajalike töövahendite ja seadmete vedamiseks ning töö ajal toodetava või vajamineva materjali ajutiseks ladustamiseks ning nende tehniliselt lubatud *tüüsmassi* ja tüühihvimassi suhe on alla 3,0;

■

- 11) „sõiduk” – punktides 8, 9 ja 10 määratletud traktor, haagis või vahetatav pukseeritav seadeldis;

■

- 12) „baassõiduk” – sõiduk, mida kasutatakse mitmeastmelise tüübikinnitusmenetluse algetapis;

- 13) „mittekomplektne sõiduk” – sõiduk, mis peab läbima veel vähemalt ühe järgneva komplekteerimisetapi, et täita käesoleva määruse asjakohaseid tehnilisi nõudeid;
- 14) „komplekteeritud sõiduk” – sõiduk, mis on valminud mitmeastmelise tüübikinnitusmenetluse tulemusel ja mis vastab käesoleva määruse asjakohastele tehnilistele nõuetele;
- 15) „komplektne sõiduk” – sõiduk, mida ei ole vaja komplekteerida, et täita käesoleva määruse asjakohaseid tehnilisi nõudeid;
- 16) „seerialõpu sõiduk” – varusse kuuluv sõiduk, mida ei saa ***turul kättesaadavaks teha või mida ei saa enam turul kättesaadavaks teha***, registreerida ■ või kasutusele võtta uute tehniliste nõuete jõustumise tõttu, millele vastavuse kohta ei ole sõiduk kinnitust saanud;

- 17) „süsteem” – seadmete kogum, mis täidab sõidukis ühte või mitut konkreetset ülesannet ja mis peab vastama *käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti või rakendusakti* nõuetele;
- 18) „osis” – seade, mille kohta kehtivad *käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti või rakendusakti* nõuded, mis on ette nähtud sõidukile paigaldamiseks selle osana ja millele võib anda sõidukist eraldi tüübikinnituse *kooskõlas käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti või rakendusaktiga, kui nendes õigusaktides on selline tegevus selgesõnaliselt sätestatud*;
- 19) „eraldi seadmestik” – seade, mille kohta kehtivad *käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti või rakendusakti* nõuded ja mis on ette nähtud sõidukile paigaldamiseks selle osana ning millele võib anda eraldi tüübikinnituse, kuid seda ainult ühe või mitme konkreetse sõidukitüübi suhtes, *kui nendes õigusaktides on selline tegevus selgesõnaliselt sätestatud*;
- 20) „osad” – *tooted sõiduki komplekteerimiseks ning varuosad*;
- 21) „lisaseadmed” – *tooted, mis ei ole osad, kuid mida on võimalik sõidukile lisada või paigaldada*;

- 22) „originaalosad või - lisaseadmed” – osad või lisaseadmed, mis on toodetud vastavalt sõidukitootja poolt kõnealuse sõiduki komplekteerimiseks vajalike osade või lisaseadmete tootmiseks ettenähtud spetsifikaatidele ja tootmisstandarditele; hõlmatud on osad ja lisaseadmed, mis on toodetud samal tootmisliinil kui originaalosad ja -lisaseadmed; vastupidise tõendamiseni eeldatakse, et osad ja lisaseadmed on originaalosad ja -lisaseadmed, kui tootja kinnitab, et need vastavad kõnealuse sõiduki komplekteerimiseks kasutatud osade kvaliteedile ning on toodetud vastavalt sõidukitootja spetsifikaatidele ja tootmisstandarditele;
- 23) *„varuosad” – tooted, mis paigaldatakse sõidukisse või sõidukile selle sõiduki originaalosade asendamiseks, sealhulgas näiteks sõiduki kasutamiseks vajalikud määrdeained, välja arvatud kütus;*

- 24) „kasutusohutus” – mehaaniliste, hüdrauliliste, pneumaatiliste, elektri- või elektroonikasüsteemide, -osiste või -seadmestike rikest tuleneva ning inimestele kehavigastusi või tervisekahjustusi või vara kahjustusi tekitada võiva lubamatu riski puudumine;
- 25) „tootja” – füüsiline või juriidiline isik ■ , kes vastutab kinnitusasutuse ees kõigi tüübikinnitusmenetluse või loa andmise menetluse aspektide ning toodangu vastavuse tagamise eest **ning samuti toodetud sõidukite, süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike turujärelevalve eest**, olenemata sellest, kas see **füüsiline või juriidiline isik** on otseselt kaasatud tüübikinnitusmenetluse esemeks oleva sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku **konstrueerimise ja** valmistamise kõigisse etappidesse või mitte;
- 26) „tootja esindaja” – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kelle tootja on nõuetekohaselt nimetanud ennast kinnitusasutuses või turujärelevalveasutuses esindama ja enda nimel tegutsema käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes;

- 27) „kinnitusasutus” – liikmesriigi poolt loodud või määratud ja komisjonile teatatud ametiasutus, mille pädevusse kuuluvad sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tüübikinnituse **■** kõik aspektid, loa andmise menetlus, tüübikinnitustunnistuste väljastamine ja vajaduse korral tühistamine ***või selle väljastamisest keeldumine***, tegutsemine teiste liikmesriikide kinnitusasutuste kontaktasutusena, tehniliste teenistuste määramine ja tootjapoolsete kohustuste täitmise tagamine toodangu vastavuse osas;
- 28) „tehniline teenistus” – organisatsioon või asutus, mille liikmesriigi kinnitusasutus on määranud katseid läbiviivaks katselaboratooriumiks või toodangu vastavuse hindamise organiks, et viia läbi alghindamist ja muid katseid või kontrollimisi kinnitusasutuse nimel, ***kusjuures neid ülesandeid võib täita ka kinnitusasutus ise***;
- 29) „tootjapoolsed katsed” – tehniliseks teenistuseks määratud tootja poolt tema oma ruumides katsete läbiviimine, katsetulemuste registreerimine ja järeldusi sisaldava katsearuande esitamine kinnitusasutusele, et hinnata vastavust teatavatele nõuetele;

- 30) „virtuaalne katsemeetod” – arvutisimulatsioon koos arvutustega, *mis tõendavad, et* sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik vastab *artikli 27 lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud* õigusaktis sätestatud tehnilistele nõuetele, ilma et oleks vaja füüsiliselt kasutada sõidukit, süsteemi, osist või eraldi seadmestikku;
- 31) „tüübikinnitustunnistus” – dokument, millega kinnitusasutus tõendab ametlikult sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tüübi kinnitamist;
- 32) „ELi tüübikinnitustunnistus” – tunnistus, mis põhineb *käesoleva määruse alusel vastu võetud rakendusaktis* sätestatud näidisel või *teatise vormil, mis on sätestatud käesolevas määruses või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides osutatud* ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni asjakohastes eeskirjades;
-
- 33) „vastavustunnistus” – ■ tootja poolt väljaantud dokument, mis tõendab, et *toodetud* sõiduk vastab ■ tüübikinnituse saanud *sõidukitüübile*;

- 34) „pardadiagnostikasüsteem” ehk „OBD-süsteem” – süsteem ■ , mis võimaldab kindlaks määrata rikke arvatava asukoha arvutimällu salvestatud veakoodi abil;
- 35) „sõidukite remondi- ja hooldusteave” – kõik andmed sõidukite diagnoosimise, teenindamise, kontrollimise, perioodilise järelvalve, remondi, ümberprogrammeerimise või taaslähtestamise kohta, mille tootja esitab enda volitatud edasimüüjatele ja remonditöökodadele, sealhulgas kõik nende andmete hilisemad muudatused ja täiendused; see teave *sisaldab* kogu sõidukitele osade *ja lisaseadmete* paigaldamiseks vajalikku teavet;
- 36) „sõltumatu ettevõtja” – sõidukite remondi ja hooldusega otseselt või kaudselt tegelev ettevõtja, välja arvatud volitatud edasimüüjad ja remonditöökojad, eelkõige muud remonditöökojad, remondiseadmete, tööriistade või varuosade tootjad või turustajad, tehnilise teabe kirjastajad, autoklubid, autoabi ettevõtjad, kontrollimis- ja katsetamisteenuseid pakkuvad ettevõtjad ja alternatiivkütust kasutavate sõidukite seadmete paigaldajatele, tootjatele ja remontijatele koolitust pakkuvad ettevõtjad;
- 37) „uus sõiduk” – sõiduk, *mida* ei ole varem registreeritud *ega kasutusele võetud*;

- 38) „registreerimine” – sõidukile kas alalise, ajutise või lühiajalise riikliku kasutusloa, sealhulgas maanteeliikluse loa andmine, kaasa arvatud sõiduki identifitseerimine ja sellele seerianumbri omistamine, mida nimetatakse registreerimisnumbriks;
- 39) „turulelaskmine” – sõiduki, süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadme esmakordselt kättesaadavaks tegemine liidus ;
- 40) „kasutuselevõtmine” – sõiduki, süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadme esmakordne ettenähtud otstarbel kasutamine liidus;

- 41) *„importija” – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes laseb turule kolmandast riigist toodud sõiduki, süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadme;*
- 42) *„turustaja” – turustusahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud tootja või importija, kes teeb sõiduki, süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadme turul kättesaadavaks;*
- 43) *„ettevõtja” – tootja, tootja esindaja, importija või turustaja;*
- 44) *„turujärelevalve” – riiklike asutuste tegevus ja meetmed, mis tagavad, et turul kättesaadavaks tehtud sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud vastavad liidu asjakohastes ühtlustamisalastes õigusaktides sätestatud nõuetele ega ohusta inimeste tervist, ohutust või muid avaliku huvi kaitsega seotud aspekte;*

- 45) *„turujärelevalveasutus” – liikmesriigi ametiasutus, mis vastutab turujärelevalve eest selle territooriumil;*
- 46) *„riiklik asutus” – liikmesriigi kinnitusasutus või mõni muu asutus, kes on kaasatud sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike, osade või lisaseadmete turujärelevalve, piirikontrolli või registreerimise menetlustesse ning vastutab nende menetluste eest;*
- 47) *„turul kättesaadavaks tegemine” – sõiduki, süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadme tarnimine turul turustamiseks või kasutamiseks äritegevuse käigus, kas tasu eest või tasuta;*

48) „sõidukitüüp” – sama kategooria *sõidukite rühm, sealhulgas variandid ja versioonid*, milles sõidukid ei erine üksteisest vähemalt järgmistes olulistes aspektides:

- *kategooria;*
- tootja;
- tootja antud tüübimärgistus;
- olulised konstruktsiooni- ja tehnilised tunnused;
- täisraam/poolraam/liigendraam (ilmsed ja põhilised erinevused);
- T-kategooria puhul: teljed (arv) või, C-kategooria puhul: teljed/rööpmed (arv);
- *mitmes komplekteerimisetapis valmistatud sõidukite puhul eelmise komplekteerimisetapi sõidukitootja ja tüüp;*

■

49) „variant” – sama tüüpi sõidukid, mis ei erine üksteisest vähemalt järgmistes punktides:

a) traktorite puhul:

- *kere kontseptsioon või keretüüp;*
- *komplekteerimisetapp;*
- mootor
(sisepõlemismootor/hübrüdmootor/elektrimootor/hübridelektrimootor);
- tööpõhimõte;
- silindrite arv ja asetus;
- võimsuse erinevus ei ületa 30 % (suurim võimsus ei ületa vähimat võimsust üle 1,3 korra),
- silindrimahu erinevus ei ületa 20 % (suurim maht ei ületa vähimat mahtu üle 1,2 korra);

- veoteljed (arv, asukoht, ühendusviis);
 - juhtteljed (arv ja asukoht);
 - lubatud täismass ei erine üle 10 %;
 - jõuülekanne (tüüp);
 - ümbermineku puhul kaitsev turvakabiin;
 - pidurdatavad teljed (arv);
- b) haagiste või ***vahetatavate*** pukseeritavate seadeldiste puhul:
- juhtteljed (arv, asukoht, ühendusviis);
 - lubatud täismass ei erine üle 10 %;
 - pidurdatavad teljed (arv);

- 50) *„hübriidsõiduk” – mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks (sõidukis paiknevat) erinevat energiamuundurit ja kaks erinevat energiasalvestussüsteemi sõiduki käitamiseks;*
- 51) *„hübriidelektrisõiduk” – sõiduk, mis saab sõiduki mehaaniliseks käitamiseks energiat mõlemast järgmisest sõidukis paiknevast salvestatud energia/voolu allikast:*
- a) tarbitav kütus;*
 - b) aku, kondensaator, hooratas/generaator või muu elektrienergia või -voolu salvesti;*
- Käesolev mõiste hõlmab ka sõidukeid, mis saavad energiat tarbitavast kütusest üksnes elektrienergia/-voolu salvesti uuesti laadimiseks.*
- 52) *„elektrisõiduk” – sõiduk, mille jõuallikaks on süsteem, mis koosneb ühest või mitmest elektrienergiasalvestist, ühest või mitmest võimsuse jaotust reguleerivast seadmest ja ühest või mitmest elektriseadmest, mis muundavad salvestatud elektrienergia ratastele ülekantavaks, sõiduki käitamiseks vajalikuks mehaaniliseks energiaks;*

- 53) „variandi versioon” – sõidukid, mis koosnevad artikli 24 lõikes 10 osutatud infopaketi loetletud komponentide kombinatsioonist.

Käesolevas määruses sisalduvad viited käesolevas määruses sätestatud nõuetele, menetlustele ja kordadele loetakse viideteks nõuetele, menetlustele ja kordadele, mis on sätestatud käesolevas määruses ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides.

Artikkel 4

Sõidukikategooriad

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi sõidukikategooriaid:

- 1) „T-kategooria” hõlmab kõiki ratastraktoreid; ***igale punktides 2–8 kirjeldatud ratastraktorite kategooriale märgitakse veel täht „a” või „b” sõltuvalt sellest, milline on traktori valmistajakiirus:***

a) ratastraktorite puhul, mille valmistajakiirus on kuni 40 km/h,

b) ratastraktorite puhul, mille valmistajakiirus on üle 40 km/h;

- 2) „T1-kategooria” hõlmab ratastraktoreid ■ , mille juhile lähima telje minimaalne rööbe on vähemalt 1 150 mm, mille tühi mass töökorras olekus on üle 600 kg ja mille kliirens ei ole üle 1 000 mm;
- 3) „T2-kategooria” hõlmab ratastraktoreid, mille minimaalne rööbe on väiksem kui 1 150 mm, mille tühi mass töökorras olekus on kuni 600 kg, mille kliirens ei ole üle 600 mm **ning** kui traktori raskuskeskme kõrgus (mõõdetuna maapinnast), jagatuna iga telje rataste keskmise minimaalse rööpmega, on üle 0,90, ■ ei ole maksimaalne valmistajakiirus üle 30 km/h;
- 4) „T3-kategooria” hõlmab ratastraktoreid, ■ mille tühi mass töökorras olekus ei ole üle 600 kg;
- 5) „T4-kategooria” hõlmab eriotstarbelisi ratastraktoreid ■ ;

- 6) „T4.1-kategooria” (kõrgkliirenstraktorid) hõlmab traktoreid, mis on projekteeritud töötamiseks kõrgekasvuliste kultuuridega, näiteks viinapuud. Nende tunnuseks on tõstetud raam või raamiseksioon, mis võimaldab neil liikuda paralleelselt taimeridadega, nii et vasakpoolsed rattad on ühel ja parempoolsed rattad teisel pool ühte või mitut taimerida. Need on ette nähtud traktori ette, telgede vahele, taha või lavatsile kinnitatud töömasinate vedamiseks või kasutamiseks. Tööasendis traktori kliirens on üle 1 000 mm, mõõdetuna taimeridade suhtes risti. Kui traktori raskuskeskme kõrgus (tavarehvide kasutamisel ja mõõdetuna maapinnast), jagatuna iga telje rataste keskmise minimaalse rööpmega, on üle 0,90, ei tohi maksimaalne valmistajakiirus ületada 30 km/h;
- 7) „T4.2-kategooria” (ülilaiad traktorid) hõlmab suurte mõõtmetega traktoreid, mis on eelkõige ette nähtud suurtel maa-aladel töötamiseks;
- 8) „T4.3-kategooria” (madalkliirenstraktorid) hõlmab neljarattaveoga põllu- ja metsamajanduses kasutatavaid traktoreid, mille vahetatavad seadmed on kavandatud kasutamiseks põllu- ja metsamajanduses ning millel on iseloomulik tugiraam, mis on varustatud ühe või enama jõusiirdevõlliga, mille tehniliselt lubatud mass ei ületa 10 tonni ning selle massi ja suurima töökorras oleku tühimassi suhe ei ole väiksem kui 2,5 ning mille raskeskese (tavarehvide kasutamisel ja mõõdetuna maapinnast) on väiksem kui 850 mm.

- I
- 9) „C-kategooria” hõlmab roomiktraktoreid, mis liiguvad roomikutega või rataste ja roomikutega ja mille alamkategooriaid määratletakse analoogselt T-kategooriaga;
 - 10) „R-kategooria” hõlmab haagiseid; igale punktides 11–14 kirjeldatud haagisekategooriale märgitakse lisaks veel täht „a” või „b” sõltuvalt sellest, milline on haagise valmistajakiirus:
 - a) haagiste puhul, mille valmistajakiirus on kuni 40 km/h,
 - b) haagiste puhul, mille valmistajakiirus on üle 40 km/h;
 - 11) „R1-kategooria” hõlmab haagiseid, mille tehniliselt lubatud massi summa telje kohta ei ületa 1 500 kg;
 - 12) „R2-kategooria” hõlmab haagiseid, mille tehniliselt lubatud massi summa telje kohta on üle 1 500 kg, kuid ei ületa 3 500 kg;

- 13) „R3-kategooria” hõlmab haagiseid, mille tehniliselt lubatud massi summa telje kohta on üle 3 500 kg, kuid ei ületa 21 000 kg;
- 14) „R4-kategooria” hõlmab haagiseid, mille tehniliselt lubatud massi summa telje kohta on üle 21 000 kg;
- 15) „S-kategooria” hõlmab vahetatavaid pukseeritavaid seadeldisi.

Igal vahetatava pukseeritava masina kategoorial on lisaks veel täht „a” või „b” sõltuvalt sellest, milline on selle valmistajakiirus:

- a) „a” vahetatavate pukseeritavate seadeldiste puhul, mille valmistajakiirus on kuni 40 km/h,
- b) „b” vahetatavate pukseeritavate seadeldiste puhul, mille valmistajakiirus on üle 40 km/h;

- 16) „S1-kategooria” hõlmab pukseeritavaid vahetatavaid seadeldisi, mille tehniliselt lubatud massi summa telje kohta ei ületa 3 500 kg;
- 17) „S2-kategooria” hõlmab pukseeritavaid vahetatavaid seadeldisi, mille tehniliselt lubatud massi summa telje kohta ületab 3 500 kg.

■

II PEATÜKK ÜLDISED KOHUSTUSED

Artikkel 5

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid asutavad või määravad tüübikinnituse küsimustes pädeva asutuse **ning turujärelevalve küsimustes pädeva asutuse koostöös käesoleva määrusega. Liikmesriigid** teavitavad selliste asutuste asutamisest või määramisest komisjoni ■ .

Kinnitusasutuse **ja turujärelevalveasutuse** asutamise või määramise teade sisaldab asutuse nime, aadressi, sealhulgas elektronposti aadressi, ning vastutusvaldkonda. **Komisjon avaldab kinnitusasutuste nimekirja ja üksikasjad oma veebisaidil.**

I

2. **Liikmesriigid** lubavad **turule lasta, registreerida ja** kasutusele võtta vaid selliseid sõidukeid, osiseid ja eraldi seadmestikke, mis vastavad käesoleva määruse nõuetele.
3. **Liikmesriigid** ei keela, piira ega takista sõidukite, **süsteemide**, osiste või eraldi seadmestike **turulelaskmist**, registreerimist **või** kasutuselevõtmist **I** põhjustel, mis on seotud nende konstruktsiooni ja töötamise käesoleva määrusega hõlmatud aspektidega, kui need vastavad määruse nõuetele.

4. *Liikmesriigid korraldavad ja viivad läbi turule sisenevate sõidukite, osiste või eraldi seadmestike turujärelevalvet ja kontrollimist kooskõlas määruse (EÜ) nr 765/2008 III peatükiga.*

Artikkel 6

Kinnitusasutuste kohustused

1. *Kinnitusasutus tagab, et tüüvikinnitust taotlevad tootjad täidavad käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.*
2. *Kinnitusasutus annab tüüvikinnituse vaid sellistele sõidukitele, süsteemidele, osistele või eraldi seadmestikele, mis vastavad käesoleva määruse nõuetele.*

Artikkel 7

Turujärelevalve meetmed

- 1. Turujärelevalveasutused korraldavad tüübikinnituse saanud sõidukitele, süsteemidele, osistele ja eraldi seadmestikele piisaval määral asjakohaseid dokumentide kontrollimisi, võttes arvesse riskihindamise, kaebuste ja muu teabe osas kehtestatud põhimõtteid.*

Turujärelevalveasutused võivad nõuda ettevõtjatelt selliste dokumentide ja teabe kättesaadavaks tegemist, mida nad oma toiminguteks vajalikuks peavad.

Kui ettevõtjad esitavad vastavustunnistused, võtavad turujärelevalveasutused selliseid tunnistusi nõuetekohaselt arvesse.

- 2. Muude kui käesoleva artikli lõikes 1 hõlmatud osade ja lisaseadmete suhtes kohaldatakse tervikuna määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 19 lõige 1.*

Artikkel 8

Tootjate ■ kohustused

1. *Tootjad tagavad oma sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmetike turulelaskmisel või kasutuselevõtmisel, et need on toodetud ja saanud tüübikinnituse vastavalt käesolevas määruses ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides sätestatud nõuetele.*
2. Mitmeastmelise tüübikinnituse korral vastutab iga tootja nende süsteemide, osiste ja eraldi seadmetike tüübikinnituse ja toodangu vastavuse eest, mis lisatakse sõidukile tema poolt läbiviidavas komplekteerimisetapis. Tootja, kes muudab varasemates etappides juba tüübikinnituse saanud osiseid või süsteeme, vastutab muudetud osiste ja süsteemide tüübikinnituse ja toodangu vastavuse eest.
3. Tootja, kes muudab mittekomplektset sõidukit nii, et see kvalifitseerub mõne muu kategooria sõidukina, mis tähendab, et tüübikinnitusmenetluse varasemas astmes juba hinnatud nõuded on muutunud, vastutab ka nende nõuete täitmise eest, *mida kohaldatakse sellele sõidukikategooriale, millesse muudetud sõiduk kvalifitseerub.*

4. Käesoleva määruse *kohaldamisalasse kuuluvate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike tüübikinnituse taotlemisel nimetavad* väljaspool *liitu* asuvad *tootjad* endale ühe liidus asuva esindaja, kes esindab neid kinnitusasutuse ees.

I

5. *Väljaspool liitu asuv tootja nimetab endale ka turujärelevalve eesmärkidel ühe liidus asuva esindaja, kelleks võib olla lõikes 4 osutatud esindaja või mõni teine esindaja.*
6. *Tootja vastutab kinnitusasutuse ees tüübikinnitusmenetluse kõigi aspektide ja toodangu vastavuse tagamise eest olenemata sellest, kas tootja on otseselt kaasatud sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku valmistamise kõigisse etappidesse või mitte.*

7. *Vastavalt käesolevale määrusele ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele tagavad tootjad, et nad on kehtestanud menetlused seeriatoodangu vastavuse säilimiseks kinnitatud tüübile. Vastavalt VI peatükile tuleb arvesse võtta sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku konstruktsiooni või karakteristikute muudatusi, samuti nende eeskirjade muudatusi, millele sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik tunnistuse kohaselt vastab.*
8. *Lisaks sõidukitele, osistele või eraldi seadmestikele kohustusliku märgistuse ja tüübibikinnitusmärgi kinnitamisele artikli 34 kohaselt, märgib tootja oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja liidus asuva kontaktaadressi kas turul kättesaadavaks tehtud sõidukitele, osistele või eraldi seadmestikele või, kui see ei ole võimalik, pakendile või osise või eraldi seadmestikuga kaasasolevasse dokumenti.*

9. *Tootja tagab, et sel ajal, kui sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik on tema vastutuse all, ei ohusta toote ladustamise ega transpordi tingimused selle vastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele.*

Artikkel 9

Tootjate kohustused seoses toodetega, mis ei vasta nõuetele või kujutavad endast tõsist ohtu

1. *Kui tootja arvab või tal on põhjust uskuda, et tema sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik, mis on turule lastud või kasutusele võetud, ei ole vastavuses käesoleva määrusega või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktidega, võtab ta selle sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku vastavusse viimiseks kohe vajalikke parandusmeetmeid või kõrvaldab vajaduse korral toote turult või võtab selle kasutajalt tagasi.*

Tootja teavitab kohe tüübikinnituse andnud kinnitusasutust, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.

2. *Kui sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade kujutab endast tõsist ohtu, teavitab tootja sellest viivitamata nende liikmesriikide kinnitus- ja turujärelevalveasutusi, kus sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade turul kättesaadavaks tehti või kasutusele võeti, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.*
3. *Tootja säilitab artikli 24 lõikes 10 nimetatud infopaketti ja lisaks säilitab sõidukitootja artiklis 33 nimetatud vastavustunnistuste koopiad kinnitusasutusele esitamiseks 10 aastat pärast sõiduki turulelaskmist ja viis aastat pärast süsteemi, osise või eraldi seadmestiku turulelaskmist.*

4. *Tootja esitab riiklikule asutusele selle põhjendatud nõudmisel kinnitusasutuse kaudu sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku vastavust tõendava ELi tüübibikinnitustunnistuse või artikli 46 lõigetes 1 ja 2 osutatud loa koopia keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Tootja teeb kõnealuse riikliku asutusega koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse vastavalt määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklile 20, et kõrvaldada oht, mida põhjustavad tema sellised sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud, mis on turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud.*

Artikkel 10

Tootja esindajate kohustused seoses turujärelevalvega

Tootja esindaja turujärelevalveasutuse ees täidab ülesandeid tootjalt saadud volituse piires. Volitus võimaldab esindajal teha vähemalt järgmist:

- a) *omada juurdepääsu artiklis 22 nimetatud teatmikule ja artiklis 33 nimetatud vastavustunnistustele, nii et neid on võimalik esitada kinnitusasutusele 10 aastat pärast sõiduki turulelaskmist ja viis aastat pärast süsteemi, osise või eraldi seadmestiku turulelaskmist;*
- b) *esitada kinnitusasutusele selle põhjendatud nõudmisel sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tootmise vastavust tõendava täieliku teabe ja dokumentatsiooni;*
- c) *teha kinnitus- või turujärelevalveasutuse taotlusel selle asutusega koostööd, et kõrvaldada tema volitusega hõlmatud sõidukite, süsteemide, osiste, eraldi seadmestike, osade või lisaseadmete põhjustatav tõsine oht.*

Artikkel 11

Importijate kohustused

1. *Importija laseb turule üksnes nõuetele vastavaid sõidukeid, süsteeme, osiseid või eraldi seadmestikke, mis on saanud kas ELi tüübikinnituse või vastavad riikliku tüübikinnituse nõuetele, või osi või lisaseadmeid, mille kohta kehtivad täielikult määruse (EÜ) nr 765/2008 nõuded.*
2. *Enne tüübikinnituse saanud sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku turulelaskmist tagab importija artikli 24 lõikele 10 vastava infopaketi olemasolu ning et süsteem, osis või eraldi seadmestik kannab nõutud tüübikinnitusmärki ja vastab artikli 8 lõikele 8. Sõiduki puhul tagab importija, et sõidukiga on kaasas nõutud vastavustunnistus.*

3. *Kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade ei vasta käesoleva määruse ning eeskätt tüüvikinnituse nõuetele, siis ei lase ta seda sõidukit, süsteemi, osist või eraldi seadmestikku turule, võimalda selle kasutuselevõtmist ega registreeri seda seni, kuni see on nõuetega vastavusse viidud. Veelgi enam, kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade kujutab endast tõsist ohtu, teatab ta sellest tootjale ja turujärelevalveasutusele. Tüüvikinnituse saanud sõidukite, süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike puhul teatab ta sellest ka tüüvikinnituse andnud kinnitusasutusele.*
4. *Importija märgib oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi kas sõidukile, süsteemile, osisele, eraldi seadmestikule, osale või lisaseadmele või, kui see ei ole võimalik, selle pakendile või süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadmega kaasasolevasse dokumenti.*

5. *Importija tagab, et sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestikuga on kaasas artiklis 51 nõutud juhised ja teave asjaomase liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes.*
6. *Importija tagab, et sel ajal, kui sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik on tema vastutuse all, ei ohusta toote ladustamise ega transpordi tingimused selle vastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele.*
7. *Juhul kui seda peetakse asjakohaseks seoses sõidukist, süsteemist, osisest, eraldi seadmestikust, osast või lisaseadmest tuleneva tõsise ohuga, uurivad importijad tarbijate tervise ja turvalisuse kaitse eesmärgil sõidukite, süsteemide, osiste, eraldi seadmestike, osade või lisaseadmete kohta esitatud kaebusi ja selliste toodete tagasivõtmisi ning vajaduse korral peavad nende kohta registrit ning teavitavad turustajaid sellistest järelevalvemeetmest.*

Artikkel 12

Importijate kohustused seoses toodetega, mis ei vasta nõuetele või kujutavad endast tõsist ohtu

- 1. Kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik, mille ta on turule lasknud, ei ole vastavuses käesoleva määrusega, võtab ta selle sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku vastavusse viimiseks kohe vajalikke parandusmeetmeid või kõrvaldab vajaduse korral toote turult või võtab selle kasutajalt tagasi.*
- 2. Kui sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade kujutab endast tõsist ohtu, teavitab importija sellest viivitamata tootjat ja nende liikmesriikide kinnitus- ja turujärelevalveasutusi, mille turul sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade kättesaadavaks tehti. Importija teavitab neid ka igast võetud meetmest ja esitab eelkõige üksikasjad tõsise ohu ja tootja võetud parandusmeetmete kohta.*

3. *Importija säilitab 10 aastat pärast sõiduki turulelaskmist ja viis aastat alates süsteemi, osise või eraldi seadmestiku turulelaskmisest vastavustunnistuse koopiat kinnitus- ja turujärelevalveasutustele esitamiseks ning tagab, et artikli 24 lõikes 10 nimetatud infopakett on nimetatud asutuste nõudmisel neile kättesaadav.*
4. *Importija esitab riiklikule asutusele selle põhjendatud nõudmisel sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku vastavust tõendava täieliku teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Importija teeb kõnealuse asutusega selle nõudmisel koostööd, et kõrvaldada tema poolt turule lastud sõidukite, süsteemide, osiste, eraldi seadmestike, osade või lisaseadmetega kaasnev oht.*

Artikkel 13

Turustajate kohustused

- 1. Sõiduki, süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadme turul kättesaadavaks tegemise korral peavad turustajad toimima nõutava hoolikusega käesoleva määruse nõuete kohaselt.*
- 2. Enne sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku turul kättesaadavaks tegemist, registreerimist või kasutuselevõtmist kontrollivad turustajad, et sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik kannab nõutud kohustuslikku märgistust või tüübikinnitusmärki, et sellega on kaasas nõutud dokumendid, juhised ja ohutusteave selle liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes, mille turul sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik kättesaadavaks tehakse, ning et importija ja tootja on täitnud artikli 11 lõigetes 2 ja 4 ning artikli 34 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuded.*

3. *Turustajad tagavad, et sel ajal, kui sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik on nende vastutuse all, ei ohusta toote ladustamise ega transpordi tingimused selle vastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele.*

Artikkel 14

Turustajate kohustused seoses toodetega, mis ei vasta nõuetele või kujutavad endast tõsist ohtu

1. *Kui turustaja arvab või tal on põhjust uskuda, et sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik ei vasta käesoleva määruse nõuetele, siis ei tee ta seda sõidukit, süsteemi, osist või eraldi seadmestikku kättesaadavaks, registreeri ega võta kasutusele, kuni see on nõuetega vastavusse viidud.*

2. *Kui turustaja arvab või tal on põhjust uskuda, et sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik, mille ta on turul kättesaadavaks teinud, registreerinud või mille kasutuselevõtmise eest ta vastutab, ei ole vastavuses käesoleva määrusega, teavitab ta tootjat või tootja esindajat, et tagada sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku vastavusse viimiseks vajalike parandusmeetmete võtmine või vajaduse korral selle kasutajalt tagasivõtmine vastavalt artikli 9 lõikele 1 või artikli 12 lõikele 1.*
3. *Kui sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade kujutab endast tõsist ohtu, teavitab turustaja sellest viivitamata tootjat, importijat ning nende liikmesriikide kinnitus- ja turujärelevalveasutusi, mille turul sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade kättesaadavaks tehti. Turustaja teavitab neid ka igast võetud meetmest ning esitab eelkõige üksikasjad tõsise ohu ja iga tootja võetud parandusmeetme kohta.*

4. *Turustaja tagab riikliku asutuse põhjendatud nõudmisel, et tootja esitab riiklikule asutusele artikli 9 lõikes 4 sätestatud teabe või et importija esitab riiklikule asutusele artikli 12 lõikes 3 sätestatud teabe. Turustaja teeb kõnealuse asutusega selle nõudmisel koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse vastavalt määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklile 20, et kõrvaldada oht, mida põhjustab tema poolt turul kättesaadavaks tehtud sõiduk, süsteem, osis, eraldi seadmestik, osa või lisaseade.*

Artikkel 15

Juhtumid, mil importijate ja turustajate suhtes kohaldatakse tootjate kohustusi

Käesolevas määruses käsitatakse tootjana importijat või turustajat, kes kasutab sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku turul kättesaadavaks tegemise, registreerimise või kasutuselevõtmise korral oma nime või kaubamärki või kes muudab sõidukit, süsteemi, osist või eraldi seadmestikku viisil, mis võib mõjutada toote nõuetele vastavust, ning sellise importija või turustaja suhtes kohaldatakse artiklitest 8–10 tulenevaid tootja kohustusi.

Artikkel 16

Ettevõtjate tuvastamine

Ettevõtjad esitavad kinnitus- ja turujärelevalveasutustele nõudmise korral viie aasta kohta teabe, mille alusel on võimalik tuvastada järgmist:

- a) iga ettevõtja, kes on neid sõiduki, süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadmega varustanud;***
- b) iga ettevõtja, keda nemad on sõiduki, süsteemi, osise, eraldi seadmestiku, osa või lisaseadmega varustanud.***

III PEATÜKK

SISULISED NÕUDED

Artikkel 17

Sõidukite kasutusohutusele esitatavad nõuded

- 1.** Tootjad tagavad, et sõidukid projekteeritakse, ehitatakse ja komplekteeritakse nii, et sõitjate ja *sõidukit ümbritsevas alas asuvate teiste isikute* vigastusoht oleks minimaalne.

2. Tootjad tagavad, et sõidukid, süsteemid, osised ja eraldi seadmestikud on kooskõlas käesolevas määruuses sätestatud asjakohaste nõuetega, sealhulgas nõuetega, mis käsitlevad:
- a) sõiduki struktuuri terviklikkust;
 - b) sõiduki juhtimise abisüsteeme, eriti seoses roolimis- ja *pidurdamissüsteemidega, sealhulgas ajakohastatud* pidurisüsteemid ja elektroonilised stabiilsuskontrollisüsteemid;
 - c) juhile nähtavuse tagamise ning sõiduki seisukorda ja ümbrust käsitleva teabe andmise süsteeme, sealhulgas klaasid, peeglid ja juhi teabesüsteemid;
 - d) sõiduki valgustussüsteeme;
 - e) sõitjate kaitsesüsteeme, sealhulgas sisustus, peatoed, turvavööd, sõiduki ukсед;

- f) sõiduki välispoolt ja lisaseadmeid;
- g) elektromagnetilist ühilduvust;
- h) helisignaalseadmeid;
- i) küttesüsteeme;
- j) seadmeid sõiduki omavolilise kasutamise takistamiseks;
- k) sõiduki identifitseerimissüsteeme;
- l) masse ja mõõtmeid;
- m) elektrilist ohutust, *sealhulgas staatilist elektrit*;
- n) tagumisi allasõidutõkkeid;
- o) külgmisi allasõidutõkkeid;
- p) koormaplatvorme;

q) *pukseerimisseadiseid;*

I

r) rehve;

s) porikaitsesüsteeme;

t) *tagasikäiku;*

u) *roomikuid;*

v) *mehhaanilisi haakeseadiseid, sealhulgas kaitset paigaldusvigade vastu.*

3. *Sõidukite osiste suhtes, mille elektriline oht on hõlmatud käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktidega, ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/95/EÜ (teatavates pingevahemikes kasutatavaid elektriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)¹ nõudeid.*

¹ *ELT L 374, 27.12.2006, lk 10.*

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud nõudeid kohaldatakse sõidukite ning nende jaoks ettenähtud süsteemide, osiste ja eraldi seadmetike suhtes, kui need on kohaldatavad ***I lisa kohaselt***.
5. ***Selleks et tagada kasutusohutuse kõrge tase, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusakte, mis puudutavad üksikasjalikke tehnilisi nõudeid, sealhulgas vajaduse korral katsemenetlusi ja piirväärtusi, käesoleva artikli lõikes 2 osutatud punktide kohta. Esimesed sellised delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.***

Need üksikasjalikud nõuded tagavad, et suureneb või vähemalt säilib artikli 76 lõikes 1 ja artiklis 77 osutatud direktiivide poolt pakutav kasutusohutuse tase ning et:

- a) ***sõidukid, mille maksimaalne valmistajakiirus on üle 40 km/h, vastavad pidurite jõudluse ja vajaduse korral mitteblokeeruvate pidurisüsteemide osas mootorsõidukite ja nende haagistega võrdväärsele kasutusohutuse tasemele;***

- b) rehvide või roomikute poolt kõvale teepinnale avaldatav maksimaalne kontaktsurve ei ületa 0,8 MPa.***

Artikkel 18

Tööohutust käsitlevad nõuded

1. Tootjad tagavad, et sõidukid projekteeritakse, ehitatakse ja komplekteeritakse nii, et sõidukil või sõidukiga töötavate isikute vigastusoht oleks minimaalne.
2. Tootjad tagavad, et sõidukid, süsteemid, osised ja eraldi seadmestikud on kooskõlas käesolevas määruses sätestatud asjakohaste nõuetega, sealhulgas nõuetega, mis käsitlevad:
 - a) ümbermineku puhul kaitsvaid konstruktsioone;
 - b) kukkuvate esemete eest kaitsvaid konstruktsioone;
 - c) reisijate istekohti;

■

- d) *juhi tajutavat mürataset;*
- e) juhiistet;
- f) juhtimisruumi ning ligipääsu juhtimiskohale, *sealhulgas kaitset libastumise, komistamise ja kukkumise eest;*
- g) jõusiirdevõlle;
- h) ajami osiste kaitset;
- i) turvavöö kinnituspunkte;
- j) turvavööid;
- k) juhi kaitset läbistavate esemete eest;
- l) juhi kaitset ohtlike ainete eest;
- m) *kaitset äärmuslikel temperatuuridel olevate osade või materjalidega kokkupuutumise eest;*

- n) kasutusjuhendit;
- o) *kontrolliseadmete, sealhulgas juhtsüsteemide, hädaseiskamisseadiste ja automaatsete seiskamisseadiste ohutust ja töökindlust;*
- p) *kaitset muude mehhaaniliste ohtude eest peale nende, mida on nimetatud punktides a, b, g ja k, sealhulgas kaitset karedate pindade, teravate servade ja nurkade, vedelikku sisaldavate torude purunemise ja sõiduki kontrollimatu liikumise eest;*
- q) *kasutamist ja hooldust, sealhulgas sõiduki ohutut puhastamist;*
- r) *kaitsepiirdeid ja kaitseadiseid;*
- s) *teavet, hoiatusi ja märgiseid;*
- t) *materjale ja tooteid;*
- u) *akusid.*

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud nõudeid kohaldatakse sõidukite ning nende jaoks ettenähtud süsteemide, osiste ja eraldi seadmetike suhtes, kui need on kohaldatavad ***I lisa kohaselt***.
4. ***Selleks et tagada tööohutuse kõrge tase, antakse komisjonile volitused võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusaktid, mis puudutavad üksikasjalikke tehnilisi nõudeid, sealhulgas vajaduse korral katsemenetlusi ja piirväärtusi käesoleva artikli lõikes 2 osutatud punktide kohta. Esimesed sellised delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.***

Need üksikasjalikud nõuded tagavad, et suureneb või vähemalt säilib artikli 76 lõikes 1 ja artiklis 77 osutatud direktiivide poolt pakutav kasutusohutuse tase ning võtavad arvesse ergonoomikat (sealhulgas võimalikku väärkasutust, juhtsüsteemide kasutatavust, juhtseadiste ligipääsetavust, et vältida nende ettekavatsemata aktiveerimist, inimese/sõiduki liidese kohandatavust juhi võimalike omadustega, vibratsiooni ja kasutaja sekkumist), stabiilsust ja tuleohutust.

Artikkel 19

Keskkonnamõju käsitlevad nõuded

1. Tootjad tagavad, et sõidukid projekteeritakse, ehitatakse ja komplekteeritakse nii, et keskkonnamõju oleks minimaalne.
2. Tootjad tagavad, et sõidukid, süsteemid, osised ja eraldi seadmestikud on kooskõlas käesolevas määruses sätestatud asjakohaste nõuetega, sealhulgas nõuetega, mis käsitlevad:
 - a) saasteainete heitkoguseid;
 - b) välist mürataset.
3. Kohaldatakse direktiivis 97/68/EÜ liikurmasinate suhtes kehtestatud piirväärtusi, katsemenetlusi ja nõudeid seoses saasteainete heitkogustega.
4. ***Välise mürataseme piirväärtused ei tohi ületada järgmisi tasemeid:***

(a) 89 dB(A) traktorite puhul, mille tühi mass töökorras olekus on rohkem kui 1 500 kg;

(b) 85 dB(A) traktorite puhul, mille tühi mass töökorras olekus on kuni 1 500 kg.

Mürataset mõõdetakse vastavalt katsemenetlustele, mis on kehtestatud lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktides.

5. Lõigetes 1 ja 2 osutatud nõudeid kohaldatakse sõidukite ning nende jaoks ettenähtud süsteemide, osiste ja eraldi seadmetike suhtes, kui need on kohaldatavad **I lisa kohaselt**.
6. Selleks et tagada keskkonnakaitse kõrge tase, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud **õigusakte, mis puudutavad üksikasjalikke tehnilisi nõudeid** välise mürataseme kohta, sealhulgas katsemenetlusi, ning saasteainete heitkogustega seoses tüübikinnituse saanud mootorite paigaldamist sõidukile ja sellega seotud paindlikkuse sätteid. *Esimesed sellised delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.*

Need üksikasjalikud tehnilised nõuded tagavad, et suureneb või vähemalt säilib artikli 76 lõikes 1 ja asjakohasel juhul artiklis 77 osutatud direktiivide poolt pakutav keskkonnakaitse tase.

IV PEATÜKK

ELi TÜÜBIKINNITUSMENETLUSED

Artikkel 20

ELi ■ tüüvikinnitusmenetlused

1. ***Kogu sõiduki tüüvikinnituse taotlemisel võib tootja valida ühe järgmistest menetlustest:***
 - a) järkjärguline tüüvikinnitus;
 - b) üheastmeline tüüvikinnitus;
 - c) sega-tüüvikinnitus.

Lisaks sellele võib tootja valida mitmeastmelise tüüvikinnituse.

Süsteemide, osiste või eraldi seadmestike tüübikinnituse korral kohaldatakse üksnes üheastmelist tüübikinnitust.

2. Järkjärguline tüübikinnitus on sõiduki tüübikinnituse menetlus, mille käigus kogutakse järk-järgult kokku sõidukiga seonduvate süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike ELi tüübikinnitustunnistused ning mille viimases etapis antakse tüübikinnitus kogu sõidukile.
3. Üheastmeline tüübikinnitus on menetlus, mille käigus antakse üheainsa toiminguga kinnitus sõidukile tervikuna.
4. Sega-tüübikinnitus on järkjärguline tüübikinnitusmenetlus, mille käigus kogu sõiduki tüübikinnituse viimases etapis antakse tüübikinnitus ühele või mitmele süsteemile, ilma et kõnealustele süsteemidele oleks vaja väljastada ELi tüübikinnitustunnistusi.
5. Mitmeastmeline tüübikinnitus on tüübikinnitusmenetlus, mille käigus üks või mitu kinnitusasutust tõendavad, et mittekomplektne või komplekteeritud sõidukitüüp vastab, olenevalt komplekteerituse astmest, käesoleva määruse asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele.

- Mitmeastmeline tüübikinnitus antakse mittekomplektsele või komplekteeritud sõidukitüübile, mis vastab artiklis 12 ette nähtud teatmikus esitatud andmetele ja I lisas loetletud asjakohastes õigusaktides **kehtestatud** tehnilistele nõuetele, võttes arvesse sõiduki komplekteerituse astet.
6. Sõiduki viimase valmistusastme tüübikinnitus antakse alles pärast seda, kui kinnitusasutus on kontrollinud, et viimases etapis tüübikinnituse saanud sõiduk vastab **sel ajal** kõigile kehtivatele tehnilistele nõuetele. **See hõlmab kõiki mittekomplektsele sõidukile mitmeastmelise menetluse käigus antud tüübikinnitusega hõlmatud nõudeid puudutavate dokumentide kontrolli, isegi kui tüübikinnitus anti erinevale sõiduki (alam)kategooriale.**
7. Tüübikinnitusmenetluse valik ei mõjuta kohaldatavaid **sisulisi** nõudeid, millele kinnituse saanud sõidukitüüp peab vastama kogu sõiduki tüübikinnituse väljastamise ajal.

8. ***Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusakte tüübikinnitusmenetluste üksikasjalike eeskirjade kohta. Esimesed sellised delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.***

Artikkel 21

Tüübikinnituse taotlemine

1. Tootja esitab tüübikinnituse taotluse kinnitusasutusele.
2. Ühe konkreetse *sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku* kohta võib esitada ainult ühe taotluse ja selle võib esitada ainult ühes liikmesriigis.
3. Iga kinnitatava tüübi kohta esitatakse eraldi taotlus.

Artikkel 22

Teatmik

1. ■ Taotleja esitab kinnitusasutusele teatmiku.
2. Teatmikus peab sisalduma:
 - a) teatis;
 - b) kõik andmed, joonised, fotod ja muu teave;
 - c) *sõidukite puhul märke valitud menetlus(t)e kohta vastavalt artikli 20 lõikele 1;*
 - d) *mis tahes täiendav teave, mida kinnitusasutus taotlusmenetluse raames nõuab.*
3. ***Teatmiku*** võib esitada paberkandjal või elektroonilisel kujul, kui ***tehniline teenistus ja kinnitusasutus seda aktsepteerivad.***

4. **Komisjon kehtestab rakendusaktidega** teatise ja teatmiku näidised. **Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.**

Artikkel 23

Erinõuded tüübikinnitustaotluses esitatavale teabele sõltuvalt menetluse liigist

1. Järkjärgulise tüübikinnitusmenetluse taotlusele peab olema lisatud **artikli 22 kohane** teatmik ja kõik tüübikinnitustunnistused, mis on nõutavad iga I lisas osutatud kohaldatava õigusakti kohaselt.

Süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tüübikinnituse puhul on kinnitusasutusel I lisas loetletud kohaldatavate aktide kohaselt juurdepääs asjaomasele teatmikule kuni ajani, mil tüübikinnitus väljastatakse või selle väljastamisest keeldutakse.

2. Üheastmelise tüübikinnituse taotlusele tuleb lisada artiklis 22 ette nähtud teatmik, mis sisaldab **vastavalt** käesoleva määruse alusel vastu võetud rakendusaktidele asjakohast teavet kõnealuste kohaldatavate õigusaktide kohta.
3. Segatüübikinnituse menetluse puhul peab teatmikuga kaasas olema üks või mitu tüübikinnitustunnistust, mis on nõutavad iga kohaldatava I lisas loetletud õigusakti kohaselt, ja juhul, kui ühtegi tüübikinnitustunnistust ei ole esitatud, peab see sisaldama käesoleva määruse alusel vastu võetud rakendusaktiga nõutavat asjakohast teavet seoses kõnealuste õigusaktidega.
4. Ilma, et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, esitatakse mitmeastmelise tüübikinnituse puhul järgmine teave:
 - a) esimesel etapil – **need** teatmiku osad ja ELi tüübikinnitustunnistused, mis on baassõiduki asjaomasel komplekteerituse tasemel olulised;

- b) teisel ja edasistel etappidel – asjaomasel ehitusetapil olulised teatmiku ja ELi tüübikinnitustunnistuste osad koos sõidukile eelmisel ehitusetapil väljastatud ELi tüübikinnitustunnistuse koopiaga ning üksikasjalik teave sõidukile tootja tehtud muudatuste või lisanduste kohta.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktides a ja b osutatud teabe võib esitada vastavalt lõikele 3.

5. Kinnitusasutus võib põhjendatud taotlusega paluda tootjal esitada täiendavat teavet, mis on vajalik otsustamiseks, millised katsed on nõutavad või kuidas nimetatud katsete läbiviimist hõlbustada.

V PEATÜKK

ELi TÜÜBIKINNITUSMENETLUSTE LÄBIVIIMINE

Artikkel 24

Üldsätted

1. Kinnitusasutused annavad ELi tüübikinnituse üksnes pärast seda, kui nad on kindlaks teinud, et artiklis 28 osutatud toodangu vastavuse kontrollimise korda on rakendatud ja et sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tüüp vastab kehtivatele nõuetele.
2. ELi tüübikinnitus antakse *vastavalt käesolevale peatükile*.
3. Kui kinnitusasutus leiab, et sõiduki, süsteemi, osise või seadmestiku tüüp, mis *vastab* nõutud sätetele, kujutab endast sellest hoolimata tõsist ohtu ■ või *võib* tõsiselt kahjustada keskkonda või rahvatervist või kujutab endast tõsist ohtu tööohutusele, võib see asutus ELi tüübikinnituse andmisest keelduda. Sellisel juhul saadab ta viivitamata teiste liikmesriikide kinnitusasutustele ja komisjonile kohe üksikasjaliku toimiku, milles põhjendab oma otsust ja esitab oma järeldusi kinnitavad tõendid.

4. ELi tüübikinnitustunnistused nummerdatakse ühtlustatud süsteemi järgi, ***mille kehtestab komisjon rakendusaktidega. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.***
5. Kinnitusasutus saadab ***ühe kuu*** jooksul ELi tüübikinnitustunnistuse väljastamisest teiste liikmesriikide kinnitusasutustele ***ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu*** iga sõidukitüübi kohta, millele asutus on kinnituse andnud, koopia sõiduki ELi tüübikinnitustunnistusest koos selle juurde kuuluvate lisadega. ***Koopia*** võib edastada ***ka turvalisel elektroonilisel kujul.***
6. Kinnitusasutus teavitab viivitamata teiste liikmesriikide kinnitusasutusi igast sõiduki tüübikinnituse andmisest keeldumisest või tüübikinnituse tühistamisest ning esitab sellise otsuse põhjendused.
7. Kinnitusasutus saadab iga kolme kuu järel teiste liikmesriikide kinnitusasutustele loetelu ***süsteemide, osiste või eraldi seadmestike*** ELi tüübikinnitustest, mis ta on eelneva perioodi jooksul väljastanud, muutnud, tühistanud või mille väljastamisest ta on keeldunud.

8. Teise liikmesriigi kinnitusasutuse nõudel saadab ELi tüübikinnituse andnud kinnitusasutus nõude esitanud asutusele *ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu ühe kuu* jooksul *nõutud* ELi tüübikinnitustunnistuse koos lisadega. *Koopia* võib edastada *ka turvalisel elektroonilisel kujul*.
9. Kui komisjon seda nõuab, esitab kinnitusasutus lõigetes 5–8 *osutatud* teabe ka komisjonile.
10. Kinnitusasutus koostab infopaketi, mis sisaldab teatmikku koos katsearuannete ja kõigi muude dokumentidega, mille tehniline teenistus või kinnitusasutus on lisanud teatmikule oma ülesannete täitmise käigus. Infopaketil peab olema sisukord, milles on loetletud selle sisu sobilikult nummerdatuna või muul viisil tähistatuna, et *iga dokumendi* kõik leheküljed *ja vorm* oleksid selgelt eristatavad, et kajastada ELi tüübikinnituse menetlemise järjestikusi etappe, eelkõige läbivaatamise ja ajakohastamise kuupäevi. *Kinnitusasutus hoiab infopaketi sisalduva teabe kättesaadavana 10 aastat pärast asjaomase tüübikinnituse kehtivuse lõppu*.

Artikkel 25

ELi tüübikinnitustunnistust käsitlevad erisätted

1. ***ELi tüübikinnitustunnistus sisaldab järgmisi lisasid:***
 - a) ***artikli 24 lõikes 10*** osutatud infopakett;
 - b) katsetulemused;
 - c) vastavustunnistuste allkirjastamiseks volitatud isiku(te) nimi/nimed ja allkirja(de) näidis(ed) ning märges tema/nende ametikoha kohta;
 - d) ***kogu sõiduki ELi tüübikinnituse korral vastavustunnistuse täidetud näidis.***
2. ***ELi tüübikinnitustunnistus antakse välja komisjoni poolt rakendusaktidega kehtestatud näidise alusel. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.***

3. Iga sõidukitüübi puhul teostab kinnitusasutus järgmised toimingud:
- a) täidab kõik asjakohased ELi tüübikinnitustunnistuse osad, sealhulgas juurdelisatud katsetulemuste lehe ■ ;
 - b) koostab infopaketi sisukorra;
 - c) väljastab viivitamata taotlejale täidetud tunnistuse koos selle lisadega.

Komisjon kehtestab rakendusaktidega punktis a osutatud katsetulemuste lehe näidise. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.

4. Kui ELi tüübikinnitusele on vastavalt artiklile 35 kehtestatud kehtivuspiirangud või selle suhtes ei kohaldata ***käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide*** teatavaid sätteid, esitatakse nimetatud piirangud või erandid ELi tüübikinnitustunnistuses.

5. Kui tootja valib sega-tüübikinnituse menetluse, märgib kinnitusasutus infopaketti viited **artikli 27 lõikes 1 osutatud rakendusaktidega** kehtestatud katsearuannetele, mille kohta ELi tüübikinnitustunnistus puudub. ■
6. Kui tootja valib üheastmelise tüübikinnitusmenetluse, määrab kinnitusasutus kindlaks kohaldatavate nõuete või õigusaktide loetelu ja lisab nimetatud loetelu ELi tüübikinnitustunnistusele. **Komisjon võtab rakendusaktidega vastu sellise loetelu näidise. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.**

Artikkel 26

Süsteeme, osiseid või eraldi seadmestikke käsitlevad erisätted

1. ELi tüübikinnitus antakse süsteemile, mis vastab teatmikus esitatud üksikasjadele ja I lisas loetletud asjakohastes õigusaktides sätestatud tehnilistele nõuetele.

2. ELi tüübikinnitus *osisele või eraldi seadmestikule* antakse *vastavalt* osisele või eraldi seadmestikule, mis vastab teatmikus esitatud üksikasjadele ja I lisa loetletud asjakohastes õigusaktides sätestatud tehnilistele nõuetele.
3. Kui osistele või eraldi seadmestikele, mis on või ei ole ette nähtud remondiks, teeninduseks või hoolduseks, laieneb sõidukiga seotud süsteemi tüübikinnitus, ei nõuta täiendavat osise või eraldi seadmestiku tüübikinnitust, kui I lisa loetletud asjakohastes õigusaktides ei ole teisiti sätestatud.
4. Kui osis või eraldi seadmestik täidab oma ülesannet või selle spetsiifiline omadus avaldub ainult koos sõiduki teiste osadega ja sel põhjusel on vastavust nõuetele võimalik tõendada ainult siis, kui osis või eraldi seadmestik toimib koos nende teiste sõidukiosadega, piiratakse osise või eraldi seadmestiku ELi tüübikinnituse kehtivust sellele vastavalt.

Sel juhul märgitakse ELi tüübikinnitustunnistuses kõik osise või eraldi seadmestiku kasutuspiirangud ja selle paigaldamise eritingimused.

Kui sellise osise või eraldi seadmestiku paigaldab sõidukitootja, tõendatakse vastavust kohaldatavatele kasutuspiirangutele või paigaldamistingimustele sõidukile tüübikinnituse andmisel.

Artikkel 27

ELi tüübikinnituseks nõutavad katsed

1. Vastavust käesolevas määruses ja I lisas loetletud õigusaktides sätestatud tehnilistele eeskirjadele tõendatakse asjakohaste katsete abil, mille viivad läbi selleks määratud tehnilised teenistused.

Esimeses lõigus osutatud katsemenetlused ja katsete läbiviimiseks ***vajalik varustus ja vahendid määratakse kindlaks I lisas loetletud asjakohastes*** õigusaktides.

Katsearuande vorm peab vastama üldnõuetele, mille kehtestab komisjon rakendusaktidega. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.

2. Tootja teeb kinnitusasutusele kättesaadavaks ***I lisas loetletud*** asjakohastes õigusaktides nõutavate katsete läbiviimiseks vajaliku arvu sõidukeid, osiseid või eraldi seadmestikke.
3. Nõutud katsete läbiviimisel kasutatakse sõidukeid, osiseid või eraldi seadmestikke, mis on kinnitatava tüübi suhtes representatiivsed.

Kokkuleppel kinnitusasutusega võib tootja siiski valida sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku, mis pole küll kinnitatava tüübi suhtes representatiivne, kuid milles on ühendatud mitmed nõutavate tulemuste taseme seisukohast kõige ebasoodsamad näitajad. Valiku tegemisel võib otsustamise hõlbustamiseks kasutada virtuaalseid katsemeetodeid.

4. ***Kinnitusasutuse nõusolekul võib*** alternatiivina lõikes 1 osutatud katsemeetoditele **■ kasutada lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud** nõuete puhul tootja taotlusel **■** virtuaalseid katsemeetodeid.
5. Virtuaalsed katsemeetodid peavad vastama ***lõikes 6 osutatud*** delegeeritud õigusaktides sätestatud tingimustele.
6. ***Selleks et tagada, et virtuaalsel katsetamisel saadud tulemused oleksid sama usaldusväärsed kui füüsilisel katsetamisel saadud tulemused, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusakte nõuete kohta, mille puhul võib virtuaalseid katsemeetodeid kasutada, ning tingimuste kohta, mille alusel tuleb virtuaalseid katseid teha. Kõnealuste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon asjakohasel juhul aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiivi 2007/46/EÜ (millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike kinnituse kohta)***¹ XVI lisas sätestatud nõuded ja menetlused.

¹ ***ELT L 263, 9.10.2007, lk 1.***

Artikkel 28

Toodangu vastavuse kontrollimise kord

1. ELi tüübikinnitust andev kinnitusasutus võtab tarvitusele vajalikud abinõud kontrollimaks, vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikide kinnitusasutustega, et on võetud piisavad meetmed *tootmises olevate* sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike kinnitatud tüübile vastavuse tagamiseks.
2. ***Kogu sõiduki tüübikinnitust andev kinnitusasutus võtab tarvitusele vajalikud abinõud kontrollimaks, et tootja poolt välja antud vastavustunnistused on kooskõlas artikliga 33. Selleks kontrollib kinnitusasutus, et piisav hulk vastavustunnistuste näidiseid on kooskõlas artikliga 33 ning et tootja on võtnud piisavad meetmed tagamaks, et vastavustunnistuste andmed on õiged.***

3. ELi tüübikinnituse andnud kinnitusasutus võtab seoses kõnealuse tüübikinnitusega tarvitusele vajalikud abinõud kontrollimaks, vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikide kinnitusasutustega, et ***lõigetes 1 ja 2*** osutatud meetmed on jätkuvalt piisavad, ***nii*** et tootmises olevad sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud vastavad jätkuvalt kinnitatud tüübile ***ning vastavustunnistused on jätkuvalt kooskõlas artikliga 33.***
4. ***Selleks et kontrollida sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku vastavust*** kinnitatud tüübile, ■ võib ELi tüübikinnituse andnud ■ kinnitusasutus teostada tootja ettevõttes, sealhulgas tootmisrajatistes, võetud näidiste kontrollimisi või katseid, mis on nõutavad ELi tüübikinnituse jaoks.

5. Kui ELi tüübikinnituse andnud kinnitusasutus tuvastab, et ***lõigetes 1 ja 2*** osutatud meetmeid ei rakendata, et need erinevad oluliselt kokkulepitud meetmetest ja kontrollikavadest, et nende rakendamine on lõppenud või et neid ei peeta enam asjakohasteks, kuigi tootmine jätkub, võtab kõnealune kinnitusasutus kasutusele vajalikud abinõud, et tagada toodangu vastavuse menetluse nõuetekohane järgimine, või tühistab tüübikinnituse.
6. ***Komisjonile on õigus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusakte toodangu vastavuse tagamise üksikasjalike eeskirjade kohta. Esimesed sellised delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.***

VI PEATÜKK

ELi TÜÜBIKINNITUSTE MUUDATUSED

Artikkel 29

Üldsätted

1. Tootja teavitab ELi tüübikinnituse andnud kinnitusasutust viivitamata igast muudatusest infopaketi andmetes.

Kinnitusasutus otsustab, *millist artiklis 30 sätestatud menetlust kohaldatakse*.

Vajaduse korral võib *kinnitusasutus* tootjaga *konsulteerides* otsustada, et tuleb anda uus ELi tüübikinnitus **■**.

2. Taotlus ELi tüübikinnituse muutmiseks esitatakse eranditult algse ELi tüübikinnituse andnud kinnitusasutusele.
3. Kui kinnitusasutus leiab, et muudatuse tegemiseks on vaja kontrollimisi või katseid korrata, teatab ta sellest tootjale.

Artiklis **30** osutatud menetlusi kohaldatakse üksnes siis, kui kinnitusasutus **järeldab** nende kontrollimiste või katsete põhjal, et ELi tüübikinnituse nõuded on jätkuvalt täidetud.

Artikkel 30

ELi tüübikinnituste parandused ja laiendused

1. Kui infopaketi sisalduvad andmed on muutunud, kuid kontrollimisi või katseid korrata ei ole vaja, nimetatakse sellist muudatust „paranduseks”.

Sel juhul väljastab kinnitusasutus vajaduse korral infopaketi parandatud leheküljed, märkides igale parandatud leheküljele selgelt muudatuse laadi ja uuesti väljastamise kuupäeva. Infopaketi ajakohastatud tervikversioon koos muudatuste üksikasjaliku kirjeldusega loetakse kõnealusele nõudele vastavaks.

2. Muudatust nimetatakse „laienduseks”, kui *infopakettis sisalduvad andmed on muutunud ja* kui ilmneb mõni järgmistest asjaoludest:

- a) nõutakse täiendavaid kontrollimisi või katseid;
- b) ELi tüübikinnitustunnistuse (välja arvatud lisade) andmed on muutunud;
- c) *hakatakse kohaldama* kinnituse saanud sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tüübi suhtes *kohaldatavate I lisas loetletud õigusaktide uusi nõudeid*.

Laienduse puhul väljastab kinnitusasutus ajakohastatud ELi tüübikinnitustunnistuse, mida tähistatakse laienduse numbriga, mida suurendatakse vastavalt juba varem antud laienduste arvule. Tüübikinnitustunnistuselt peab selgelt nähtuma laiendamise põhjus ja uuesti väljastamise kuupäev.

3. Alati kui väljastatakse infopaketi muudetud leheküljed või selle ajakohastatud tervikversioon, tehakse vastavad muudatused tüüfikinnitustunnistusele lisatud infopaketi sisukorras, et ära näidata viimati lisatud laienduse või paranduse kuupäev või tervikteksti uusima ajakohastatud versiooni kuupäev.
4. ***Sõiduki tüüfikinnituse muudatust ei nõuta, kui lõike 2 punktis c osutatud uued nõuded ei ole tehnilisest seisukohast selle sõidukitüübi jaoks olulised või hõlmavad muid sõidukikategooriaid kui see, millesse asjaomane sõidukitüüp kuulub.***

Artikkel 31

Muudatuste väljastamine ja nendest teatamine

1. Laienduse puhul ajakohastatakse kõik asjakohased ELi tüüfikinnitustunnistuse osad, selle lisad ja infopaketi sisukord. Ajakohastatud tüüfikinnitustunnistus ja selle lisad väljastatakse taotlejale viivitamata.

2. Paranduse puhul väljastab kinnitusasutus taotlejale viivitamata parandatud dokumendid või vajaduse korral ajakohastatud tervikversiooni, sealhulgas infopaketi parandatud sisukorra.
3. Kinnitusasutus teatab igast ELi tüübikinnituse muudatusest teiste liikmesriikide kinnitusasutustele vastavalt artiklis 24 sätestatud menetlustele.

VII PEATÜKK ELi TÜÜBIKINNITUSE KEHTIVUS

Artikkel 32 Kehtivuse lõppemine

1. ELi tüübikinnitused antakse välja määramata ajaks.
2. Sõiduki ELi tüübikinnituse kaotab kehtivuse järgmistel juhtudel:

- a) ■ sõiduki *turul kättesaadavaks tegemisel*, registreerimisel ■ või kasutuselevõtmisel muutuvad kohustuslikuks tüübikinnituse saanud sõidukitüübi suhtes kohaldatava õigusakti uued nõuded ning tüübikinnitust ei ole võimalik vastavalt ajakohastada;
 - b) tüübikinnituse saanud sõiduki tootmine lõpetatakse lõplikult ja vabatahtlikult;
 - c) tüübikinnitus kaotab kehtivuse artikli 35 lõike 6 kohase *piirangu tõttu*;
 - d) *tüübikinnitus on tühistatud vastavalt artikli 28 lõikele 5, artikli 44 lõikele 1 või artikli 47 lõikele 4.*
3. Kui kehtetuks muutub ainult sõidukitüübi üks variant või variandi üks versioon, kaotab kõnealuse sõiduki ELi tüübikinnitus kehtivuse vaid selle konkreetse variandi või versiooni suhtes.
4. Kui teatud sõidukitüübi tootmine lõpetatakse lõplikult, teatab tootja sellest sõiduki ELi tüübikinnituse andnud kinnitusasutusele.

Ühe kuu jooksul esimeses lõigus osutatud teate saamisest teavitab sõiduki ***ELi tüübikinnituse andnud*** kinnitusasutus sellest teiste liikmesriikide kinnitusasutusi.

5. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, teatab tootja juhul, kui sõiduki ELi tüübikinnituse kehtivus hakkab lõppema, sellest ELi tüübikinnituse andnud kinnitusasutusele.

ELi tüübikinnituse andnud kinnitusasutus edastab kogu asjakohase teabe viivitamata teiste liikmesriikide kinnitusasutustele, et vajaduse korral oleks võimalik kohaldada artiklit 39.

Teises lõigus osutatud teave sisaldab eelkõige viimase toodetud sõiduki tootmise kuupäeva ja valmistajatehase tähist.

VIII PEATÜKK

VASTAVUSTUNNISTUS JA MÄRGISED

Artikkel 33

Vastavustunnistus

1. Tootja kui ■ sõiduki tüübikinnituse omanik annab välja paberkandjal vastavustunnistuse, mis on kaasas iga komplektse, mittekomplektse või komplekteeritud sõidukiga, mis on toodetud vastavuses kinnitatud sõidukitüübiga.

Tunnistus antakse ostjale koos sõidukiga tasuta. Selle väljastamise eeltingimusena ei tohi nõuda sõnaselget taotlust või tootjale lisateabe esitamist.

Sõiduki omaniku nõudmisel väljastab sõidukitootja talle 10 aasta jooksul pärast sõiduki tootmise kuupäeva vastavustunnistuse duplikaadi tasu eest, mis ei ületa selle väljastamise kulu. Iga vastavustunnistuse duplikaadi esiküljel peab olema selgelt nähtav sõna „duplikaat”.

2. Tootja kasutab vastavustunnistuse näidist, *mille komisjon on rakendusaktidega vastu võtnud. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Vastavustunnistus on koostatud selliselt, et oleks välistatud selle võltsimine. Seetõttu sätestatakse rakendusaktis, et tunnistuse jaoks kasutatav paber peab olema kaitstud mitme trüki-turvaelemendiga. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.*
 3. Vastavustunnistus koostatakse *vähemalt ühes liidu ametlikest keeltest. Iga liikmesriik võib taotleda vastavustunnistuse tõlkimist selle liikmesriigi ametlikku keelde või ametlikesse keeltesse.*
- I**
4. *Vastavustunnistuste allkirjastamiseks volitatud isik(ud) kuulub/kuuluvad tootja organisatsiooni ning ta/nad on juhatuse poolt nõuetekohaselt heaks kiidetud, et tagada tootja täielik juriidiline vastutus sõiduki projekteerimise ja valmistamisega seotud aspektide või toodangu vastavuse eest.*

5. Vastavustunnistus täidetakse tervikuna ja see ei sisalda sõiduki kasutuse suhtes muid piiranguid peale *käesolevas määruses või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis* sätestatu.
6. Mittekomplektse või komplekteeritud sõiduki korral täidab tootja *ainult need* vastavustunnistuse **II** punktid, mis on tüübikinnituse asjaomasel etapil lisatud või mida on sel etapil muudetud, ja vajaduse korral lisab tunnistusele kõik *eelnevatel etappidel väljastatud* vastavustunnistused.
7. **II** Vastavustunnistus sõidukitele, millele on antud tüübikinnitus vastavalt *artikli 35 lõikele 2*, sisaldab pealkirjas fraasi „Komplektsete/komplekteeritud sõidukite jaoks, mille tüübi kinnitamisel kohaldatai *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EL) nr .../2012 (põllu- ja metsmajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta)*⁺ artiklit 26 (ajutine kinnitus)”.
(põllu- ja metsmajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta)⁺
8. Lõikes 2 osutatud rakendusaktides sätestatud vastavustunnistus sõidukitele, millele on antud tüübikinnitus vastavalt artiklile 37, sisaldab pealkirjas fraasi „Komplektsete/komplekteeritud sõidukite jaoks, millele on antud väikeseria tüübikinnitus” ning selle vahetus läheduses tootmisaastat, millele järgneb arvu 1 ja *II lisas* toodud tabelis märgitud piirarvu vahemikku jääv järjenumber, mis iga tootmisaasta puhul tähistab asjaomase sõiduki positsiooni nimetatud aastaks ettenähtud tootmiskoguses.

⁺ Väljaannete talitus: palun lisada käesoleva määruse number ja kuupäev.

9. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võib tootja edastada **vastavustunnistuse** liikmesriigi sõidukiregistriasutusele elektrooniliselt.

I

Artikkel 34

Sõiduki asjakohast märgistust kandev andmesilt ja osise või eraldi seadmestiku tüübikinnitusmärk

1. ***Sõidukitootja varustab iga kinnitatud tüübiga vastavuses toodetud sõiduki lõike 3 alusel vastu võetud asjakohase rakendusaktiga nõutava asjakohast märgistust kandva andmesildiga.***
2. Osise või eraldi seadmestiku tootja varustab iga kinnitatud tüübiga vastavuses toodetud osise või eraldi seadmestiku, olenemata sellest, kas see on süsteemi osa või mitte, ***käesoleva määruse kohaselt vastu võetud asjakohase rakendusaktiga või ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni asjakohase eeskirjaga või OECD katsestandardiga nõutava tüübikinnitusmärgiga.***

Kui sellist tüübikinnitusmärki ei nõuta, lisab tootja vähemalt oma kaubanime või kaubamärgi, tüübinumbri *või* valmistajatehase tähise.

3. *Andmesilt ja ELi tüübikinnitusmärk peavad vastama komisjoni poolt rakendusaktidega kehtestatud näidisele. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2014.*

IX PEATÜKK

UUTE TEHNOLOOGIATE VÕI UUTE PÕHIMÕTETE SUHTES TEHTAVAD ERANDID

Artikkel 35

Uute tehnoloogiate või uute põhimõtete suhtes tehtavad erandid

1. Tootja võib taotleda ELi tüübikinnitust *sõiduki*, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku tüübile, milles on kasutatud uusi tehnoloogiaid või põhimõtteid, mis ei vasta ühele või mitmele I lisas loetletud õigusaktile ■ .

2. Kinnitusasutus annab lõikes 1 osutatud ELi tüübikinnituse, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:
- a) taotluses on esitatud põhjused, miks kõnealused tehnoloogiad või põhimõtted muudavad süsteemi, osa või eraldi seadmestiku ***ühele või mitmele I lisas loetletud õigusaktile*** mittevastavaks;
 - b) taotluses on kirjeldatud uue tehnoloogia ohutust ja keskkonnamõju ning meetmeid, mis on võetud selleks, et võrreldes nõuetega, mille suhtes erandit taotletakse, oleks tagatud vähemalt samaväärne ohutuse ja keskkonnakaitse tase;
 - c) esitatud on katsete kirjeldus ja nende tulemused, mis tõendavad, et punktis b esitatud tingimus on täidetud.
3. ***Uutele tehnoloogiatele või põhimõtetele ELi tüübikinnituse erandina andmiseks on vaja komisjoni luba. Kõnealune luba antakse rakendusaktiga. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.***

4. Enne seda, kui komisjon teeb otsuse loa andmise kohta, võib kinnitusasutus **juba väljastada ELi** tüüfikinnituse, **kuid see on ajutine ning** kehtib ainult selle liikmesriigi territooriumil ja taotletava erandi alla kuuluva sõidukitüübi kohta. Kinnitusasutus teavitab sellest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike, edastades neile toimiku, mis sisaldab lõikes 2 osutatud teavet.

Ajutine olemus ja piiratud territoriaalne kehtivus peavad nähtuma tüüfikinnitustunnistuse ja vastavustunnistuse pealkirjas. Komisjonil on õigus vastu võtta rakendusakte, et kehtestada tüüfikinnitustunnistuse ja vastavustunnistuse ühtlustatud näidised käesoleva lõike rakendamiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Teised kinnitusasutused võivad otsustada tunnustada **kirjalikult** lõikes 4 osutatud ajutist kinnitust oma territooriumil.

I

6. Vajaduse korral täpsustatakse *lõikes 3 osutatud komisjoni loas*, kas tüübikinnituse suhtes kohaldatakse mingeid piiranguid. *Tüübikinnitus* kehtib igal juhul vähemalt 36 kuud.
7. Kui komisjon otsustab loa andmisest keelduda, teatab kinnitusasutus viivitamata käesoleva artikli lõikes 3 osutatud ajutise tüübikinnituse omanikule, et ajutine tüübikinnitus tühistatakse kuus kuud pärast komisjoni *keelduva* otsuse kuupäeva.

Ajutise tüübikinnituse kohaselt enne *selle kehtivuse lõppemist* toodetud sõidukeid lubatakse siiski *turule lasta*, registreerida ■ või kasutusele võtta igas ajutist tüübikinnitust tunnustanud liikmesriigis.

Artikkel 36

Delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide hilisem kohandamine

1. Kui komisjon lubab teha erandi vastavalt artiklile 35, võtab ta viivitamata vajalikud meetmed asjakohaste delegeeritud õigusaktide või *rakendusaktide* kohandamiseks tehnoloogia arenguga.

Kui artikli 35 kohaselt tehtud erand on seotud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjaga, teeb komisjon *ettepaneku ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni asjaomase eeskirja muutmiseks vastavalt menetlusele, mis on ette nähtud 1958. aasta muudetud kokkuleppega.*

2. Niipea kui asjaomaseid õigusakte ■ on muudetud, kaotatakse kõik *komisjoni otsuses lubatud* erandi suhtes kehtinud piirangud.

Kui delegeeritud õigusakti *või rakendusakti* kohandamiseks vajalikke samme ei ole astunud, *võib komisjon* tüüfikinnituse andnud liikmesriigi taotlusel *rakendusakti vormis* otsusega, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud *kontrollimenetlusega, lubada liikmesriigil tüüfikinnituse kehtivusaega pikendada.*

X PEATÜKK
VÄIKESEERIATENA TOODETUD SÕIDUKID

Artikkel 37

Väikeseeriade riiklik tüübikinnitus

1. Tootja võib taotleda sõidukitüübi väikeseeriade riiklikku tüübikinnitust II lisa sätestatud *aastaste* koguseliste piirnormide piires. *Neid piirnorme kohaldatakse kinnitatud tüüpi sõidukite iga liikmesriigi turul vastaval aastal kättesaadavaks tegemise, registreerimise või kasutuselevõtmise suhtes.*

Väikeseeriade riikliku tüübikinnituse jaoks võib *kinnitusasutus*, kui tal on selleks piisav põhjus, anda vabastuse *käesoleva määruse ühe või mitme sätte täitmisest ning* ühe või mitme I lisas loetletud õigusakti ühe või mitme sätte täitmisest, tingimusel et ta on *kehtestanud* alternatiivsed nõuded.

2. Lõikes 1 osutatud alternatiivsed nõuded peavad tagama *kasutusohutuse*, keskkonnakaitse ja tööohutuse sellise taseme, mis on võimalikult suures ulatuses samaväärne I lisas loetletud asjakohaste õigusaktidega tagatud tasemega.
3. Sõidukitele käesoleva artikli kohaselt *riikliku* tüübikinnituse andmisel tunnustatakse süsteeme, osiseid või eraldi seadmestikke, millele on antud tüübikinnitus vastavalt I lisas loetletud õigusaktidele.
4. Käesoleva artikli *alusel tüübikinnituse saanud sõidukite tüübikinnitustunnistus* koostatakse vastavalt *artikli 25 lõikes 2 osutatud* näidisele, kuid see ei kanna pealkirja „Sõiduki ELi tüübikinnitustunnistus” ning selles täpsustatakse nõuded, mille suhtes on antud vabastus vastavalt lõikele 1. Tüübikinnitustunnistused nummerdatakse *artikli 24 lõikes 4 osutatud ühtlustatud süsteemi järgi*.
5. Väikeseeriaste riikliku tüübikinnituse kehtivus piirdub selle liikmesriigi territooriumiga, kelle kinnitusasutus selle andis.

6. Tootja **taotluse** korral saadetakse tootja määratud liikmesriikide kinnitusasutustele tähitud kirjaga või elektronpostiga tüübikinnitustunnistuse koopia.
7. **Kolme kuu** jooksul pärast **lõikes 6 osutatud** koopia kättesaamist otsustavad tootja määratud liikmesriikide kinnitusasutused, kas nad tunnustavad tüübikinnitust või mitte. Nad teatavad oma otsusest ametlikult **väikeseeriaste riikliku tüübikinnituse andnud** kinnitusasutusele.
8. **Liikmesriikide kinnitusasutused tunnustavad riiklikku tüübikinnitust**, välja arvatud juhul, kui **neil** on põhjust arvata, et riiklikud tehnilised nõuded, mille suhtes sõidukile tüübikinnitus anti, ei ole **nende** omadega samaväärsed.

9. *Taotleja palvel, kes soovib turule lasta või registreerida väikeseeriade riikliku tüübikinnituse saanud sõidukit teises liikmesriigis, edastab kinnitusasutus väikeseeriade riikliku tüübikinnituse andnud kinnitusasutusele taotluse esitada teise liikmesriigi riiklikule asutusele tüübikinnitustunnistuse koopia koos infopaketi. Kohaldatakse lõikeid 7 ja 8.*

XI PEATÜKK

TURUL KÄTTESAADAVAKS TEGEMINE, REGISTREERIMINE VÕI KASUTUSELEVÕTMINE

Artikkel 38

Sõidukite *turul kättesaadavaks tegemine*, registreerimine *või* kasutuselevõtmine

1. Ilma et see piiraks artiklite 41 ja 44 kohaldamist, võib sõidukeid, mille puhul on kogu sõiduki ELi tüübikinnitus kohustuslik või mille puhul on tootja sellise tüübikinnituse saanud käesoleva määruse alusel, *turul kättesaadavaks teha*, registreerida *või* kasutusele võtta üksnes siis, kui nendega on kaasas artikli 33 kohaselt välja antud kehtiv vastavustunnistus.

Kui sellised sõidukid on mittekomplektsed, on selliste sõidukite **turul kättesaadavaks tegemine või kasutuselevõtmine** lubatud, kuid **liikmesriikide ametiasutused, kes vastutavad sõidukite registreerimise eest**, võivad keelduda nende **registreerimisest või keelata nende kasutamise teedel**.

■

2. Lõike 1 nõudeid ei kohaldata sõidukite suhtes, mis on kavandatud kasutamiseks relvajõudude, kodanikukaitse, tuletõrje või **avaliku korra tagamise eest vastutavate teenistuste** poolt, ega sõidukite suhtes, millele on tüübikinnitus antud kooskõlas **artikliga 37**.

Artikkel 39

Seerialõpu sõidukite **turul kättesaadavaks tegemine**, registreerimine **või** kasutuselevõtmine

1. **Välja arvatud lõigetes 2 ja 4** täpsustatud **seerialõpu** piirmäärade ja ajapiirangu puhul, **ei või** sõidukeid, mis vastavad sõidukitüübile, mille ELi tüübikinnitus on artikli 32 kohaselt kaotanud kehtivuse, **turul kättesaadavaks teha, registreerida ega kasutusele võtta**.

Esimest lõiku kohaldatakse ainult liidu territooriumil asuvate sõidukite suhtes, mis nende tootmise ajal olid hõlmatud kehtiva ELi tüübikinnitusega, kuid mida ei **tehtud kättesaadavaks**, registreeritud ega **võetud kasutusele** enne ELi tüübikinnituse kehtivuse lõppu.

2. Lõiget 1 kohaldatakse komplektsete sõidukite puhul **24** kuu jooksul alates kuupäevast, mil ELi tüübikinnitus kaotas kehtivuse, ning komplekteeritud sõidukite puhul **30** kuu jooksul alates nimetatud kuupäevast.
3. Tootja, kes soovib toetuda lõikele 1, esitab taotluse **riiklikule** asutusele igas liikmesriigis, **kus kõnealuseid sõidukeid kavatakse turul kättesaadavaks teha, registreerida või kasutusele võtta**. Taotluses tuleb märkida tehnilised või majanduslikud põhjused, mille tõttu nimetatud sõidukid ei vasta uutele tüübikinnitusnõuetele.

Riiklik asutus otsustab kolme kuu jooksul alates taotluse saamisest, kas ja millises koguses lubada nimetatud sõidukite registreerimist oma territooriumil.

4. ***Seerialõpu sõidukite arv liikmesriigi kohta ei tohi ületada 10 % eelmise kahe aasta jooksul registreeritud sõidukite arvust või 20 sõidukit, sõltuvalt sellest, kumb on suurem.***
5. ***Nimetatud menetluse alusel kasutusele võetud sõidukite vastavustunnistusele tehakse spetsiaalne märge, mis kinnitab, et tegemist on seerialõpu sõidukitega.***
6. Liikmesriigid tagavad tõhusa järelevalve käesolevas artiklis sätestatud menetluse kohaselt ***turul kättesaadavaks tehtavate***, registreeritavate ***või kasutusele võetavate*** sõidukite arvu üle.
7. Käesolevat artiklit kohaldatakse üksnes tootmise lõpetamise suhtes seoses tüübikinnituse kehtivuse lõppemisega artikli 32 lõike 2 punktis a osutatud juhul.

Artikkel 40

Osiste ja eraldi seadmestike ***turul kättesaadavaks tegemine või*** kasutuselevõtmine

1. Osiseid või eraldi seadmestikke võib ***turul kättesaadavaks teha või*** kasutusele võtta üksnes siis, kui need vastavad I lisas loetletud asjakohaste õigusaktide nõuetele ja on nõuetekohaselt märgistatud vastavalt artiklile 34.
2. Lõiget 1 ei kohaldata osiste ja eraldi seadmestike suhtes, mis on projekteeritud või valmistatud spetsiaalselt selliste uute sõidukite jaoks, mida käesolev määrus ei hõlma.
3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada selliste osiste või eraldi seadmestike ***turul kättesaadavaks tegemist või*** kasutuselevõtmist, mis on artikli 35 alusel vabastatud käesoleva määruse ühe või mitme sätte täitmisest, või mis on mõeldud paigaldamiseks sõidukitele, mille suhtes kehtivad artikli 37 kohaselt antud kõnealuse osise või eraldi seadmestikuga seonduvad kinnitused.

4. Erandina lõikest 1 ja kui käesolevas määruses *või mõnes selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis* ei ole sätestatud teisiti, võivad liikmesriigid lubada selliste osiste või eraldi seadmestike *turul kättesaadavaks tegemist* või kasutuselevõtmist, mis on mõeldud paigaldamiseks sõidukitele, mille suhtes nende *turul kättesaadavaks tegemise* või kasutuselevõtmise ajal käesoleva määrusega või direktiiviga 2003/37/EÜ tüübikinnitust ei nõutud.

XII PEATÜKK KAITSEKLAUSLID

Artikkel 41

Riigisisesele tõsist ohtu kujutavate sõidukite, süsteemide, osiste ja eraldi *seadmestikega tegelemise menetlus*

1. *Kui ühe liikmesriigi turujärelevalveasutused on võtnud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 20 alusel meetmeid või kui neil on piisavalt põhjust arvata, et käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluv sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik kujutab tõsist ohtu inimeste tervisele või ohutusele või muudele käesoleva määrusega hõlmatud avaliku huvi kaitsega seotud aspektidele, siis hindab tüüübikinnituse andnud kinnitusasutus asjaomast sõidukit, süsteemi, osist või eraldi seadmestikku kooskõlas kõikide käesolevas määruses sätestatud nõuetega. Asjaomased ettevõtjad teevad kinnitus- ja/või järelevalvesasutustega tihedat koostööd.*

Kui kõnealuse hindamise tulemusena on tüüübikinnituse andnud kinnitusasutused arvamusel, et sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, siis nõuavad nad viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks vajalikud parandusmeetmed sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku nimetatud nõuetega vastavusse viimiseks, kõrvaldaks sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku turult või võtaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, arvestades riski olemust.

Käesoleva lõike teises lõigus osutatud meetmete suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklit 21.

2. *Kui kinnitusasutused on seisukohal, et mittevastavus ei piirdu üksnes nende vastava territooriumiga, siis teavitavad nad komisjoni ja teisi liikmesriike hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist ettevõtjalt nõuti.*
3. *Ettevõtja tagab, et kõikide tema poolt liidus turule lastud, registreeritud või tema vastutusel kasutusele võetud mittevastavate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike suhtes võetakse kõik asjakohased parandusmeetmed.*
4. *Kui ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus osutatud tähtaja jooksul piisavaid parandusmeetmeid, võtavad riiklikud asutused kõik asjakohased meetmed, et keelata mittevastavate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike turul kättesaadavaks tegemine, registreerimine või kasutuselevõtmine nende riigisisel turul või seda piirata, need turult kõrvaldada või tagasi võtta.*

5. Riiklikud asutused teatavad lõikes 4 sätestatud meetmetest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Esitatud teave peab hõlmama kõiki üksikasju, eelkõige mittevastavate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike identifitseerimiseks vajalikke andmeid, toodete päritolu, väidetava mittevastavuse ja riski olemust, võetud siseriiklike meetmete iseloomu ja kestvust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. Kinnitusasutused peavad kindlasti osutama, kas nõuetele mittevastavuse põhjuseks on:

- a) sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike mittevastavus nõuetele, mis on seotud inimeste tervise ja ohutusega, keskkonnakaitsega või muude käesolevas määruses sätestatud avalike huvide kaitse valdkondadega;*
- b) puudused I lisas loetletud asjakohastes õigusaktides.*

6. *Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike ühe kuu jooksul kõikidest võetud meetmetest ja esitavad kogu nende käsutuses oleva lisateabe seoses asjaomaste sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike mittevastavusega ning oma vastuväited, kui nad ei ole teatatud siseriikliku meetmega nõus.*
7. *Kui ühe kuu jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 6 osutatud teabe kättesaamist on teine liikmesriik või komisjon esitanud vastuväite seoses liikmesriigi võetud meetmega, siis hindab komisjon meedet vastavalt artiklile 42.*
8. *Liikmesriigid tagavad, et sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike suhtes võetakse viivitamata asjakohased piiravad meetmed, nagu sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike kõrvaldamine nende turult.*

Artikkel 42

Lüdu kaitsemenetlus

- 1. Kui artikli 41 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluse käigus esitatakse liikmesriigi võetud meetme suhtes vastuväiteid või kui komisjon arvab, et siseriiklik meede on lüdu õigusaktidega vastuolus, siis pärast konsulteerimist liikmesriikidega ja asjakohase ettevõtja või asjakohaste ettevõtjatega koostab komisjon viivitamata hinnangu siseriikliku meetme kohta. Nimetatud hinnangu tulemuste põhjal otsustab komisjon vastavalt artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele, kas siseriiklik meede loetakse põhjendatuks või mitte.*

Komisjon edastab oma otsuse kõikidele liikmesriikidele ning asjaomasele ettevõtjale või asjaomastele ettevõtjatele.

2. *Kui komisjon loeb siseriikliku meetme põhjendatuks, siis võtavad kõik liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada mittevastavate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmetike oma turgudelt kõrvaldamine, ja teavitavad sellest komisjoni. Kui siseriiklik meede loetakse põhjendamatuks, tühistab asjaomane liikmesriik selle või kohandab seda vastavalt lõikes 1 osutatud otsusele.*
3. *Kui siseriiklik meede loetakse põhjendatuks ning see on seotud puudustega käesolevas määruses või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides või rakendusaktides, teeb komisjon ettepaneku järgmiste asjakohaste meetmete võtmiseks:*
- a) *käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide puhul teeb komisjon vajalikud ettepanekud asjaomaste õigusaktide muutmiseks;*
 - b) *ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjade puhul esitab komisjon asjakohaste ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjade muutmise ettepanekud 1958. aasta muudetud kokkuleppe alusel kohaldatavas korras.*

Artikkel 43

*Nõuetele vastavad sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud,
millega kaasneb tõsine oht*

- 1. Kui liikmesriik leiab pärast artikli 41 lõike 1 kohast hindamist, et kuigi sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud on kohaldatavate nõuetega kooskõlas või on nõuetekohaselt märgistatud, kaasneb nendega siiski tõsine oht turvalisusele või need kujutavad endast tõsist ohtu keskkonnale või rahvatervisele, siis nõuab ta, et asjaomane ettevõtja võtaks kõik asjakohased meetmed tagamaks, et kõnealused sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud ei põhjusta turulelaskmisel, registreerimisel või pärast nende kasutuselevõtmist enam kõnealust ohtu, või kõrvaldaks sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud turult, või võtaks need tagasi mõistliku aja jooksul, mis vastab ohu laadile. Liikmesriik võib keelduda selliste sõidukite registreerimisest senikaua, kui sõidukitootja on võtnud kõik asjakohased meetmed.*
- 2. Lõikes 1 osutatud sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike puhul tagab ettevõtja, et parandusmeetmed võetakse kõikide asjaomaste sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike suhtes, mis on liidus turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud.*

3. *Lõikes 1 osutatud liikmesriik edastab ühe kuu jooksul komisjonile ja teistele liikmesriikidele kõik olemasolevad üksikasjad, eelkõige teabe, mis on vajalik asjaomaste sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike identifitseerimiseks, sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike päritolu ja turustusahela identifitseerimiseks, andmed nendega seotud ohu ning võetud siseriiklike meetmete olemuse ja kestuse kohta.*
4. *Komisjon konsulteerib viivitamata liikmesriikide ja asjaomase ettevõtja või asjaomaste ettevõtjatega ning eelkõige tüübikinnituse andnud kinnitusasutusega ja hindab võetud siseriiklikke meetmeid. Nimetatud hinnangu põhjal otsustab komisjon, kas lõikes 1 osutatud siseriiklik meede loetakse põhjendatuks või mitte, ning vajaduse korral teeb ettepaneku sobivate meetmete kohta.*
5. *Komisjoni otsus adresseeritakse kõikidele liikmesriikidele ning see edastatakse viivitamata neile ja asjaomasele ettevõtjale või asjaomastele ettevõtjatele.*

Artikkel 44

Kinnitatud tüübile mittevastavad sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud

1. Kui uued sõidukid, süsteemid, osised või eraldi seadmestikud, millel on olemas vastavustunnistus või millele on kantud tüübikinnitusmärk, ei vasta kinnitatud tüübile, võtab ELi tüübikinnituse andnud *kinnitusasutus* vajalikud meetmed (sealhulgas tüübikinnituse tühistamine), et tagada *tootmises olevate* sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike vastavusseviimine kinnitatud tüübiga. ■
2. Lõike 1 kohaldamisel käsitatakse kõrvalekaldeid ELi tüübikinnitustunnistuse või infopaketi andmetest kinnitatud tüübile mittevastavusena. ■

3. Kui kinnitusasutus tõendab, et uued sõidukid, osised või eraldi seadmestikud, millel on olemas *teises liikmesriigis väljastatud* vastavustunnistus või millele on kantud teise liikmesriigi tüübikinnitusmärk, ei vasta kinnitatud tüübile, võib liikmesriik paluda ELi tüübikinnituse andnud *kinnitusasutusel* kontrollida tootmises olevate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike jätkuvat vastavust kinnitatud tüübile. Sellise taotluse saamisel võtab ELi tüübikinnituse andnud *kinnitusasutus* vajalikud meetmed võimalikult kiiresti *ja hiljemalt kolme kuu* jooksul alates taotluse esitamise kuupäevast.
4. Kinnitusasutus nõuab, et süsteemile, osisele, eraldi seadmestikule või mittekomplektsele sõidukile ELi tüübikinnituse andnud *kinnitusasutus* võtaks vajalikud meetmed, et tagada tootmises olevate sõidukite taasvastavusse viimine kinnitatud tüübiga järgmistel juhtudel:
- a) sõiduki ELi tüübikinnituse korral, kui sõiduki mittevastavus tuleneb eranditult süsteemi, osise või eraldi seadmestiku mittevastavusest;

b) mitmeastmelise tüübikinnituse korral, kui komplekteeritud sõiduki mittevastavus tuleneb eranditult mittekomplektse sõiduki osaks oleva süsteemi, osise või eraldi seadmestiku või mittekomplektse sõiduki enda mittevastavusest.

5. Sellise taotluse saamisel võtab asjaomane **kinnitusasutus** vajaduse korral koos taotluse esitanud **kinnitusasutusega** vajalikud meetmed võimalikult kiiresti **ja hiljemalt kolme kuu jooksul** alates taotluse esitamise kuupäevast.
 6. Mittevastavuse tuvastamise korral võtab süsteemile, osisele, eraldi seadmestikule või mittekomplektsele sõidukile ELi tüübikinnituse andnud liikmesriigi kinnitusasutus lõikes 1 sätestatud meetmed.
- Kinnitusasutused teavitavad üksteist **ühe kuu** jooksul igast ELi tüübikinnituse tühistamisest ja selle põhjustest.

7. Kui ELi tüübikinnituse andnud **kinnitusasutus** vaidlustab talle edastatud mittevastavuse teate, püüavad asjaomased liikmesriigid vaidluse lahendada. Komisjoni teavitatakse ning vajaduse korral korraldab komisjon asjakohaseid konsultatsioone vaidluse lahendamiseks.

Artikkel 45

Selliste osade ja lisaseadmete turulelaskmine ja kasutuselevõtmine, mis võivad kujutada endast tõsist ohtu oluliste süsteemide nõuetekohasele toimimisele

1. ***Selliseid osasid ja lisaseadmeid, mis võivad kujutada endast tõsist ohtu sõiduki turvalisuse või keskkonnamõju seisukohalt oluliste süsteemide nõuetekohasele toimimisele, ei lasta turule, registreerita ega võeta kasutusele ja need keelatakse, välja arvatud juhul, kui kinnitusasutus on väljastanud nende kohta loa kooskõlas artikli 46 lõigetega 1, 2 ja 4.***

2. *Selleks et tagada lõike 1 ühetaoline kohaldamine, on komisjonil õigus võtta vastu rakendusakte, et koostada loetelu sellistest osadest ja lisaseadmetest, lähtudes kättesaadavast teabest ning eelkõige liikmesriikide esitatud teabest, mis puudutab:*

- a) *kõnealuste osade või lisaseadmetega varustatud sõidukite turvalisusele või keskkonnamõjule kujutatava ohu tõsidust;*
- b) *käesoleva artikli alusel osadele või lisaseadmetele võimaliku loanõude kehtestamise võimalikku mõju* ■ *tarbijatele ja tootjatele järelturul.*

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Lõiget 1 ei kohaldata originaalosade ega -seadmete suhtes ega osade või lisaseadmete suhtes, millele on antud tüübikinnitus vastavalt mõne käesoleva määruse I lisa loetletud õigusakti sätetele, välja arvatud juhul, kui tüübikinnitus on seotud muude kui lõikes 1 sisalduvate aspektidega.

■

4. ***Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusakte nõuete kohta, millele peavad vastama käesoleva artikli lõikes 1 osutatud osad ja lisaseadmed.***
5. Nimetatud nõuded võib kehtestada I lisas loetletud õigusaktide alusel või need võivad sisaldada osade või lisaseadmete võrdlust originaalsõiduki **■** või vastavalt vajadusele selle mis tahes osa ***keskkonnamõju või turvalisuse*** näitajatega. ***Igal juhul*** peavad nõuded tagama, et osad või lisaseadmed ei kahjustaks sõiduki turvalisuse või keskkonnamõju seisukohalt oluliste süsteemide toimimist.

Artikkel 46

Osad ***ja*** lisaseadmed, mis ***võivad kujutada endast tõsist*** ohtu oluliste süsteemide nõuetekohasele toimimisele – seonduvad nõuded

1. Artikli 45 lõike 1 **■** kohaldamisel esitab osade või lisaseadmete tootja kinnitusasutustele ***taotluse koos*** selleks määratud ***tehnilise teenistuse koostatud katsearuandega***, mis kinnitab, et osad ja lisaseadmed, mille jaoks luba taotletakse, vastavad ***artikli 45 lõikes 4*** osutatud nõuetele. Tootja võib esitada ühe osa ühe tüübi kohta ainult ühe taotluse ainult ühele kinnitusasutusele.

Teise liikmesriigi pädeva asutuse nõudel saadab loa andnud kinnitusasutus nõude esitanud asutusele ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu ühe kuu jooksul nõutud loatunnistuse koos lisadega. Koopia võib edastada ka turvalisel elektroonilisel kujul.

2. Taotlus peab sisaldama üksikasju, mis puudutavad osade või lisaseadmete tootjat, osade või lisaseadmete tüüpi, identifitseerimis- ja osanumbreid, sõidukitootja nime, sõidukitüüpi ning vajaduse korral sõiduki valmistamisaastat või mis tahes muud teavet, mis võimaldab identifitseerida sõidukit, millele paigaldamiseks need osad või lisaseadmed on ette nähtud.

Kui kinnitusasutus on katsearuannet ja muid tõendeid arvesse võttes veendunud, et kõnealused osad või lisaseadmed vastavad **artikli 45 lõikes 4** esitatud nõuetele, **annab ta loa osade või lisaseadmete laskmiseks turule ja kasutuselevõtmiseks, kui need vastavad käesoleva artikli lõike 2 teises lõigus sätestatud nõuetele.**

Kinnitusasutus väljastab tootjale viivitamata vastava tunnistuse.

3. *Komisjonile antakse volitus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada käesoleva artikli lõike 2 kolmandas lõigus osutatud tunnistuse näidis ja numeratsioonisüsteem.*

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Tootja teavitab *loa andnud* kinnitusasutust viivitamata mis tahes muudatusest, mis mõjutab *selle andmise* ajal kehtinud tingimusi. Nimetatud kinnitusasutus otsustab, kas *luba* tuleks üle vaadata või uuesti väljastada ning kas uued katsed on vajalikud.

Tootja kohustus on tagada, et osasid ja lisaseadmeid toodetakse ning toodetakse jätkuvalt samades tingimustes, mille alusel *luba* väljastati.

5. Kinnitusasutus kontrollib enne loa väljastamist, kas on olemas piisavad meetmed ja menetlused tõhusa kontrolli tagamiseks toodangu nõuetele vastavuse üle.

Juhul kui kinnitusasutus leiab, et loa väljastamise tingimused ei ole enam täidetud, palub ta tootjal võtta vajalikud meetmed osade või lisaseadmete taas nõuetega vastavusse viimiseks. Vajaduse korral tühistab kinnitusasutus loa.

6. Eri liikmesriikide kinnitusasutused teavitavad komisjoni kõikidest lahkarvamustest seoses ***lõike 2 teises lõigus*** osutatud ***loaga***. Komisjon võtab asjakohased meetmed lahkarvamuse lahendamiseks, kaasa arvatud vajaduse korral loa tühistamise nõudmine pärast kinnitusasutustega konsulteerimist.

7. Kuni artikli **45 lõikes 2** osutatud loetelu ei ole koostatud, võivad liikmesriigid rakendada siseriiklikke sätteid, milles käsitletakse osasid või lisaseadmeid, mis võivad mõjutada sõiduki turvalisuse või keskkonnamõju seisukohalt oluliste süsteemide nõuetekohast toimimist.

Artikkel 47

Sõidukite, *süsteemide, osiste või eraldi seadmestike tagasivõtmine*

1. Kui sõiduki ELi tüübikinnituse saanud tootja on kohustatud vastavalt määrusele (EÜ) **nr 765/2008** tagasi võtma juba ***turule lastud***, registreeritud või ***tema vastutusel*** kasutusele võetud sõidukid, sest sõidukile paigaldatud süsteem, osis või eraldi seadmed, sõltumata sellest, kas sellele on vastavalt käesolevale määrusele antud nõuetekohane kinnitus või mitte, ***kujutab endast tõsist ohtu turvalisusele, rahvatervisele või keskkonnakaitsele, või seepärast, et*** osa, mille suhtes ei ole ühegi tüübikinnitust käsitleva õigusaktiga kehtestatud erinõudeid, kujutab endast tõsist ohtu ***turvalisusele***, rahvatervisele või keskkonnakaitsele, teatab tootja sellest viivitamata sõiduki tüübikinnituse andnud kinnitusasutusele.

2. *Kui ELi tüübikinnituse saanud süsteemide, osiste või eraldi seadmestike tootja on kohustatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 765/2008 tagasi võtma juba turule lastud või tema vastutusel kasutusele võetud süsteemid, osised või eraldi seadmestikud, millele on vastavalt käesolevale direktiivile antud nõuetekohane kinnitus või mitte, sest need kujutavad endast tõsist ohtu turvalisusele, tööohutusele, rahvatervisele või keskkonnakaitsele, teatab tootja sellest viivitamata tüübikinnituse andnud kinnitusasutusele.*
3. Tootja pakub kinnitusasutusele välja asjakohased parandusmeetmed, mille abil kõrvaldada *lõigetes 1 ja 2* osutatud *tõsine* oht. Kinnitusasutus teatab pakutud *parandusmeetmetest* viivitamata teiste liikmesriikide kinnitusasutustele.

Kinnitusasutused tagavad nimetatud *parandusmeetmete* tulemusliku rakendamise oma liikmesriikides.

4. Kui *parandusmeetmed* on asjaomase kinnitusasutuse hinnangul ebapiisavad või neid ei ole rakendatud piisavalt kiiresti, teavitab ta viivitamata ■ ELi tüübikinnituse väljastanud kinnitusasutust.

■ ELi tüübikinnituse väljastanud kinnitusasutus teavitab seejärel tootjat. Kui tootja ei paku välja ega rakenda tulemuslikke parandusmeetmeid, võtab ELi tüübikinnituse väljastanud kinnitusasutus ise kõik nõutavad kaitsemeetmed, kaasa arvatud ■ ELi tüübikinnituse tühistamine. ■ ELi tüübikinnituse tühistamise korral teatab kinnitusasutus sellest tootjale, teiste liikmesriikide kinnitusasutustele ning komisjonile tähtitud kirjaga või samaväärsel elektroonilisel teel *ühe kuu jooksul tühistamisest*.

Artikkel 48

Otsustest ja õiguskaitsevahenditest teatamine

1. Kõik otsused, mis on tehtud vastavalt käesolevale määrusele ja kõik otsused ELi tüübikinnitusest keeldumise või selle tühistamise, registreerimisest keeldumise *ning sõiduki turulelaskmise, registreerimise, kasutuselevõtmise keelamise või piiramise kohta või mis nõuavad sõiduki turult tagasi võtmist*, peavad olema üksikasjalikult põhjendatud.

2. Igast sellisest otsusest teatatakse asjaomasele isikule ning samal ajal informeeritakse teda õiguskaitsevahenditest, mis asjaomases liikmesriigis kehtivate seaduste alusel on tema käsutuses, ning selliste õiguskaitsevahendite kasutamise tähtaegadest.

XIII PEATÜKK RAHVUSVAHELISED EESKIRJAD

Artikkel 49

ELi tüübikinnituse jaoks nõutavad ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjad

1. ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjad ***või nende muudatused, mille poolt liit on hääletanud*** või millega liit on ühinenud ja mis on loetletud ***käesoleva määruse I lisas*** või käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis, kuuluvad sõiduki ELi tüübikinnituse ***nõuete*** juurde **■** .
2. ***Liikmesriikide kinnitusasutused tunnustavad lõikes 1 osutatud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjade kohaselt antud tüübikinnitusi ja vajaduse korral sellekohaseid tüübikinnitusmärke käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide kohaselt välja antud tüübikinnituste ja tüübikinnitusmärkide asemel.***

3. *Kui liit on hääletanud sõiduki ELi tüüübikinnituse puhul ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja või selle muudatuste poolt, võtab komisjon kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusakti, et muuta ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskiri või selle muudatused kohustuslikuks ning olenevalt asjaoludest muuta kas käesolevat määrust või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakte.*

Delegeeritud õigusaktis täpsustatakse ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja või nähakse ette selle muudatuste kohustusliku kohaldamise kuupäevad ning vajaduse korral lisatakse üleminekusätteid.

Komisjon võtab vastu eraldi delegeeritud õigusaktid, mis osutavad ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjade kohustuslikule kohaldamisele.

■

OECD katsearuannete tunnustamine ELi tüübikinnituse andmisel

1. *Ilma et see piiraks käesoleva määruse teisi nõudeid, võib ELi tüübikinnitus juhul, kui käesolevas määrukses osutatakse OECD katsestandarditele, põhineda OECD katsestandardite põhjal koostatud täielikul katsearuandel alternatiivina käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide alusel koostatud katsearuannetele.*
2. *Et olla vastuvõetav ELi tüübikinnituse seisukohast, peab lõikes 1 osutatud OECD katsearuanne olema heaks kiidetud kooskõlas OECD nõukogu 2012. aasta veebruari muudetud otsuse (millega vaadatakse üle OECD põllu- ja metsamajanduses kasutatavate traktorite katsetestandardid) I lisaga.*

XIV PEATÜKK
TEHNILISE TEABE ESITAMINE

Artikkel 51

Kasutajatele mõeldud teave

1. Tootja ei tohi esitada tehnilist teavet seoses käesolevas määruses või selle alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktides või rakendusaktides sätestatud andmetega, mis erineb kinnitusasutuse poolt kinnitatud andmetest.
2. Kui see on sätestatud käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti või rakendusaktiga ette nähtud, esitab tootja kasutajatele kogu asjakohase teabe ja vajalikud juhendid, milles kirjeldatakse sõiduki, *süsteemi*, osise või eraldi seadmestiku kasutamisega seotud eritingimusi või piiranguid.
3. *Lõikes 2 osutatud* teave esitatakse selle liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes, kus *sõiduk turule lastakse, registreeritakse või kasutusele võetakse*. Teave esitatakse pärast selle heakskiitmist kinnitusasutuse poolt omaniku sõiduki kasutusjuhendis.

Artikkel 52

Osiste või eraldi seadmestike tootjatele mõeldud teave

1. Sõidukitootja teeb osiste või eraldi seadmestike tootjatele kättesaadavaks kõik andmed, mis on vajalikud osiste või eraldi seadmestike ELi tüüvikinnituse jaoks või artikli 45 kohase loa saamiseks, sealhulgas vajaduse korral käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides osutatud joonised.

Sõidukitootja võib kohustada osiste või eraldi seadmestike tootjaid sõlmima siduvat kokkulepet, et kaitsta mitteavaliku teabe, kaasa arvatud intellektuaalomandi õigustega seotud teabe konfidentsiaalsust.

2. Osiste või eraldi seadmestike tootja, kes omab ELi tüüvikinnitustunnistust, mis vastavalt artikli 26 lõikele 4 sisaldab kasutamispiranguid või paigaldamise eritingimusi või mõlemaid, esitab sõidukitootjale sellekohase üksikasjaliku teabe.

Kui see on sätestatud käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis, esitab osiste või eraldi seadmestike tootja koos toodetud osiste või eraldi seadmestikega juhendid kasutuspiirangute või paigaldamise eritingimuste või mõlema kohta.

XV PEATÜKK

■ REMONDI- JA HOOLDUSTEABE KÄTTESAADAVUS

Artikkel 53

Tootjate kohustused

1. Tootjad tagavad *mittediskrimineerival viisil volitatud edasimüüjatele, remonditöökodadele ja sõltumatutele ettevõtjatele* sõidukite remonditeabe ■ kättesaadavuse, esitades selle veebisaidil *standardses vormis*, kergesti ligipääsetavalt ja operatiivselt. *Nimetatud kohustust ei kohaldata, kui sõiduk on saanud väikeseeriasõiduki tüübibikinnituse.*

Turvalisuse ja keskkonnamõju kontrollisüsteemi nõuetekohaseks toimimiseks vältimatut tarkvara võib kaitsta lubamatu käsitlemise eest. Kui aga nende süsteemide käsitlemine on vajalik remondi- ja hooldustöödeks või kui seda on võimalik teha volitatud edasimüüjatel ja remonditöökodadel, tuleb see teha mittediskrimineerival viisil võimalikuks ka sõltumatutele ettevõtjatele.

2. *Kuni komisjon on vastu võtnud standardvormi lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks, esitatakse see teave järjepidevalt sellisel kujul, et sõltumatud ettevõtjad saaksid seda mõistliku pingutusega töödelda.*

■ Tootjad teevad koolitusmaterjalid *ja asjakohased töövahendid volitatud edasimüüjatele, remonditöökodadele ja sõltumatutele ettevõtjatele mittediskrimineerival viisil kättesaadavaks. See hõlmab vajaduse korral piisavat koolitust tarkvara allalaadimiseks, diagnostiliste veakoodide haldamiseks ja töövahendite kasutamiseks.*

3. *Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, sisaldab seal nimetatud teave ■ järgmist:*

- a) *traktori tüüp ja mudel;*
- b) *ühetähenduslik sõiduki valmistajatehase tähis;*

- c) hoolduskäsiraamatud koos remondi- ja hooldusdokumentidega **ning hoolduskavad**;
- d) tehnilised käsiraamatud **ja tehnilised hooldusteatmikud**;
- e) komponentide ja diagnostika andmed (näiteks mõõtmiste minimaalsed ja maksimaalsed teoreetilised väärtused);
- f) elektriskeemid;
- g) diagnostilised veakoodid, sealhulgas tootjate erikoodid;
- h) **kogu teave, mida on vaja uue või ajakohastatud tarkvara paigaldamiseks uuele sõidukile või sõidukitüübile (näiteks tarkvara osanumber)**;
- i) teave omandiõigusega kaitstud vahendite ja seadmete kohta ning nende kaudu esitatav teave;
- j) varasemad andmed, **katsete andmed ja muu tehniline teave (näiteks kahepoolse järelevalve andmed, kui see on kohaldatav kasutatava tehnoloogia puhul)**;

k) *remondi- ja hooldustööde standardsed tööühikud või ajavahemikud, kui need on tehtud otse või kolmanda poole kaudu kättesaadavaks tootja volitatud edasimüüjatele ja remonditöökodadele.*

4. Teatava sõidukitootja turustussüsteemi kuuluvaid volitatud edasimüüjaid või remonditöökodasid loetakse käesoleva määruse tähenduses sõltumatuteks ettevõtjateks, kui nad osutavad remondi- või hooldusteenuseid sõidukitele, mille tootjate turustussüsteemi nad ei kuulu.
5. Sõidukite remondi- ja hooldusteave peab olema alati kättesaadav, välja arvatud teabesüsteemi hooldamise ajal.
6. Pardadiagnostikasüsteemiga ühilduvate vahetus- või teenindusosade ning diagnostikavahendite ja katseseadmete tootmiseks ja teenindamiseks esitavad tootjad asjakohase teabe pardadiagnostikasüsteemide ning sõidukite remondi ja hoolduse kohta mittediskrimineerival viisil igale koostisosade, diagnostikavahendite või katsetamisseadmete tootjale või remontijale, kes on sellest huvitatud.

7. Kui eesmärk on konstrueerida ja toota autode lisaseadmeid alternatiivset kütust kasutavatele *sõidukitele*, esitavad tootjad asjakohase teabe pardadiagnostikasüsteemide ning sõidukite remondi ja hoolduse kohta mittediskrimineerival viisil igale alternatiivseid kütuseid kasutavate sõidukite seadmete tootjale, paigaldajale või remontijale, kes on sellest huvitatud.
8. ELi või riikliku tüübikinnituse taotlemisel esitab tootja kinnitusasutusele tõendid, et on täidetud käesoleva määruse nõuded seoses käesolevas artiklis nõutud teabega.

Kui see teave ei ole kättesaadav või ei vasta käesolevale määrusele *ning ELi tüübikinnituse või riikliku tüübikinnituse taotlemise ajal kehtivatele käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele*, esitab tootja selle kuue kuu jooksul alates tüübikinnituse kuupäevast.

Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakt, et kehtestada kinnitusasutusele käesoleva määruse nõuete täitmist tõendava sõidukite pardadiagnostikasüsteemide ning remondi- ja hooldusteabele juurdepääsu tunnistuse näidis. Rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 69 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Kui *lõike 8 teises lõigus osutatud* aja jooksul nõuete täitmise kohta tõendeid ei esitata, võtab kinnitusasutus viivitamata asjakohased meetmed täitmise tagamiseks.
10. Tootja muudab ja täiendab oma veebilehtedel avaldatud sõidukite remondi- ja hooldusteavet samal ajal, kui see tehakse kättesaadavaks volitatud remonditöökodadele.
11. Kui sõiduki remondi- ja hooldusdokumente hoitakse sõidukitootja või tema esindaja keskandmebaasis, peab sõltumatutel remonditöökodadel olema neile dokumentidele tasuta juurdepääs ja võimalus sisestada teavet teostatud remondi- ja hooldustööde kohta.

12. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud **õigusakte**, milles sätestatakse üksikasjalikud nõuded seoses juurdepääsuga remondi- ja hooldusteabele, eelkõige tehnilised tingimused selle kohta, kuidas sõidukite remondi- ja hooldusteavet tuleb esitada.
13. *Komisjon kohandab lõikes 12 osutatud delegeeritud õigusaktide abil käesolevas artiklis sätestatud teabenõudeid, sealhulgas teabe esitamise viisi tehnilisi nõudeid, et need oleksid proportsionaalsed, eelkõige asjaomase sõidukitüübi tootmise suhteliselt väikest mahtu arvestades, võttes arvesse käesoleva määruse II lisas sätestatud väikeseeriate puhul kohaldatavaid piirmäärasid. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib selline kohandamine tuua kaasa standardvormis teabe esitamise nõudest vabastamise. Nõuete kohandamisel või neist vabastamisel tuleb kõigil juhtudel tagada käesoleva artikli eesmärkide täitmine.*

Artikkel 54

Kohustused tüübikinnituse mitme omaniku korral

Järkjärgulise tüübikinnituse, ***sega-tüübikinnituse ja*** mitmeastmelise tüübikinnituse puhul on asjaomase tüübikinnituse eest vastutav tootja vastutav ka konkreetse süsteemi, osise või eraldi seadmestiku või konkreetse etapiga seotud remonditeabe edastamise eest nii lõpptootjale kui ka sõltumatutele ettevõtjatele.

Lõpptootja vastutab kogu sõidukiga seotud teabe andmise eest sõltumatutele ettevõtjatele.

Artikkel 55

Sõidukite remondi- ja hooldusteabele juurdepääsu tasud

1. Tootjad võivad võtta käesoleva määrusega reguleeritavate sõidukite remondi- ja hooldusteabe, ***töövahendite ja koolituskursuste*** eest mõistlikku ja proportsionaalset tasu. ***Tasu ei ole mõistlik ja proportsionaalne, kui see takistab juurdepääsu, kuna ei võta arvesse, mil määral sõltumatu ettevõtja seda teavet kasutab.***

2. ■ Tootjad võimaldavad juurdepääsu sõidukite remondi- ja hooldusteabele päevase, kuuse ja aastase perioodi kaupa, kusjuures nende andmetele juurdepääsu tasud sõltuvad ajavahemikust, mille vältel juurdepääsu võimaldatakse.

Artikkel 56

Sõidukite andmetele juurdepääsu foorum

Komisjoni 18. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 692/2008, millega rakendatakse ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust)¹ artikli 13 lõike 9 kohaselt asutatud sõidukite andmetele juurdepääsu foorumi tegevuse rakendusala laiendatakse käesoleva määrusega reguleeritud sõidukitele.

Sõidukite pardadiagnostikasüsteemide ning remondi- ja hooldusteabe tahtliku või tahtmatu väärkasutuse ilmnemisel annab esimeses lõigus osutatud foorum komisjonile soovitusi meetmete kohta teabe väärkasutuse vältimiseks.

¹ ELT L 199, 28.7.2008, lk 1.

XVI PEATÜKK
TEHNILISTE TEENISTUSTE MÄÄRAMINE JA NENDEST TEATAMINE

Artikkel 57

Nõuded tehnilistele teenistustele

- 1. Määravad kinnitusasutused tagavad, et enne kui nad artikli 59 kohaselt tehnilise teenistuse määravad, vastab see tehniline teenistus käesoleva artikli lõigetes 2–9 esitatud nõuetele.*
- 2. Ilma et see piiraks artikli 60 lõike 1 kohaldamist, asutatakse tehniline teenistus siseriikliku õiguse alusel ning ta on juriidiline isik.*
- 3. Tehniline teenistus on kolmandast isikust asutus, mis on sõltumatu tema poolt hinnatava sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmestiku projekteerimise, tootmise, tarnimise või hooldamise protsessist.*

Asutust, mis kuulub ettevõtjate ühendusse või kutseliitu, mis esindab ettevõtjaid, kes on seotud tema poolt hinnatavate, katsetatavate või kontrollitavate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike projekteerimise, tootmise, tarnimise, komplekteerimise, kasutamise või hooldamisega, võib pidada esimese lõigu nõudeid täitvaks tingimusel, et tõendatud on tema sõltumatus ning huvide konflikti puudumine.

4. *Tehniline teenistus, selle juhtkond ja töötajad, kes vastutavad selliste tegevuskategooriate teostamise eest, mis neile on määratud kooskõlas artikli 59 lõikega 1, ei tohi olla nende poolt hinnatavate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike projekteerijad, tootjad, tarnijad ega esindada nimetatud tegevustega tegelevaid pooli. See ei välista käesoleva artikli lõikes 3 osutatud hinnatud sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike kasutamist tehnilise teenistuse tegevuseks ega nende kasutamist isiklikuks otstarbeks.*

Tehniline teenistus tagab, et tema tütarettevõtjate või alltöövõtjate tegevused ei mõjuta talle määratud tegevuskategooriate konfidentsiaalsust, objektiivsust ega erapooletust.

5. *Tehniline teenistus ja selle töötajad teostavad neile määratud tegevuskategooriaid suurima erialase usaldusvääruse ja nõutava tehnilise pädevusega konkreetses valdkonnas ning nad peavad olema vabad mis tahes surveavaldustest ja ahvatlustest, eelkõige rahalistest, mis võivad nende otsuseid või hindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti selliste isikute või isikute rühmade survest või ahvatlustest, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.*
6. *Tehniline teenistus peab olema võimeline teostama kõiki tegevuskategooriaid, mis talle on määratud kooskõlas artikli 59 lõikega 1, tõendades määravale kinnitusasutusele rahuldaval viisil, et tal on:*
 - a) *asjakohaste oskuste, tehniliste eriteadmiste ja kutsealase ettevalmistusega töötajad, kellel on piisav ja asjakohane kogemus ülesannete täitmiseks;*

- b) nende tegevuskategooriate suhtes asjakohaste menetluste kirjeldused, mille määramist taotletakse, mis tagab nende menetluste läbipaistvuse ja korratavuse;*
- c) menetlused nende tegevuskategooriate teostamiseks, mille määramist taotletakse, mis võtavad nõuetekohaselt arvesse asjaomase sõiduki, süsteemi, osise või eraldi seadmetiku tehnoloogia keerukust ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega; ja*
- d) vajalikud vahendid nende tegevuskategooriatega seotud ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks, mille määramist taotletakse, ning et tal on juurdepääs kogu vajalikule varustusele või vahenditele.*

Lisaks peab ta tõendama määravale kinnitusasutusele oma vastavust artikli 61 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud standarditele, mis on asjakohased talle määratud tegevuskategooriate jaoks.

7. *Tehnilise teenistuse, selle juhtkonna ja hindamispersonali erapooletus peab olema tagatud. Nad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võib ohustada nende otsuste sõltumatust või ausust seoses tegevuskategooriatega, mille jaoks nad on määratud.*
8. *Tehnilised teenistused sõlmivad oma tegevustega seotud vastutuskindlustuse, välja arvatud juhul, kui vastutuse võtab siseriikliku õiguse alusel enda kanda liikmesriik või kui liikmesriik ise on vastavushindamise eest otseselt vastutav.*
9. *Tehnilise teenistuse töötajad hoiavad ametisaladust teabe osas, mis on omandatud käesoleva määruse või selle jõustamiseks vastu võetud siseriiklike õigusaktide kohaselt täidetud ülesannete käigus, välja arvatud määrava kinnitusasutuse suhtes või kui seda nõuab liidu või siseriiklik õigus. Omandiõigused on kaitstud.*

Artikkel 58

Tehniliste teenistuste tütarettevõtjad ja alltöövõtjad

1. *Tehnilised teenistused võivad teostada mõned neile kooskõlas artikli 59 lõikega 1 määratud tegevustest alltöövõtu korras või lasta need teostada tütarettevõtjal ainult määrava kinnitusasutuse nõusolekul.*
2. *Kui tehniline teenistus kasutab talle määratud tegevuskategooriatega seotud konkreetsete ülesannete täitmiseks alltöövõtjaid või tütarettevõtjat, siis tagab ta, et alltöövõtja või tütarettevõtja vastab artiklis 57 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest määravale kinnitusasutusele.*
3. *Tehnilised teenistused vastutavad täielikult kõigi oma alltöövõtjate ja tütarettevõtjate täidetud ülesannete eest, olenemata nende asukohast.*
4. *Tehnilised teenistused hoiavad määravale kinnitusasutusele kättesaadavana asjakohaseid dokumente, mis käsitlevad alltöövõtja või tütarettevõtja kvalifikatsiooni hindamist ja nende täidetud ülesandeid.*

Artikkel 59

Tehniliste teenistuste määramine

- I**
1. Oma pädevusvaldkonnast sõltuvalt **määratakse** tehnilised teenistused **vastavalt ühele** või **mitmele** järgmisest **neljast** tegevuskategooriast:
- a) A-kategooria: tehnilised teenistused, mis viivad käesolevas määruses ja I lisa loetletud õigusaktides osutatud katseid läbi oma tegevusüksuses;
 - b) B-kategooria: tehnilised teenistused, mis juhendavad käesolevas määruses ja I lisa loetletud õigusaktides osutatud katseid, mis viiakse läbi tootja või kolmanda poole tegevusüksustes;
 - c) C-kategooria: tehnilised teenistused, mis korrapäraselt hindavad ja jälgivad tootjapoolseid toodangu vastavuse kontrollimise menetlusi;

- d) D-kategooria: tehnilised teenistused, mis juhendavad või viivad läbi katseid või kontrollimisi toodangu vastavuse järelevalve raames.

2. Kinnitusasutuse võib määrata tehniliseks teenistuseks ühe või mitme lõikes 1 osutatud tegevuse osas.

3. Kolmanda riigi muid kui vastavalt *artiklile 60* määratud tehnilisi teenistusi võib teavitada artikli 63 tähenduses ainult *siis, kui selline tehniliste teenistuste tunnustamine on ette nähtud* liidu ja *asjaomase* kolmanda riigi vahelise kahepoolse *lepinguga*. *See ei takista liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel vastavalt artikli 57 lõikele 2 asutatud tehnilisel teenistusel asutada tütarettevõtjaid kolmandates riikides, tingimusel et määratud tehniline teenistus haldab ja kontrollib tütarettevõtjaid otse.*

Artikkel 60

Tootjapoolsed ettevõttesised akrediteeritud tehnilised teenistused

1. *Tootjapoolse ettevõttesise akrediteeritud tehnilise teenistuse võib määrata üksnes A-kategooria tegevuste puhul seoses selliste tehniliste nõuetega, mille puhul on käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktiga lubatud tootjapoolsed katsed. Kõnealune tehniline teenistus moodustab eraldioleva ja eristatava osa ettevõttest ja ei osale selliste sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike projekteerimises, tootmises, tarnimises või hoolduses, mida ta hindab.*
2. *Ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus peab vastama järgmistele nõuetele:*
 - a) *lisaks sellele, et selle on määranud liikmesriigi kinnitusasutus, on selle akrediteerinud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 11 määratletud riiklik akrediteerimisasutus ning kooskõlas käesoleva määruse artiklis 61 osutatud standardite ja menetlusega;*

- b) ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus ja selle töötajad on organisatsiooniliselt identifitseeritavad ning neil on ettevõtjas, mille osaks nad on, aruandluse meetodid, mis tagavad nende erapooletuse ja tõendavad seda asjakohasele riiklikule akrediteerimisasutusele;*
- c) ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus ega selle töötajad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võiks ohustada nende otsuste sõltumatust või ausust seoses tegevuskategooriatega, mille jaoks nad on määratud;*
- d) ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus osutab oma teenuseid ainult sellele ettevõtjale, mille osaks ta on.*

3. Ettevõttesisest akrediteeritud tehnilisest teenistusest ei ole vaja teavitada komisjoni artikli 63 tähenduses, kuid määrava kinnitusasutuse nõudmisel annab ettevõtja, mille osaks ta on, või riiklik akrediteerimisasutus teavet tema akrediteerimise kohta.

Artikkel 61

Tehniliste teenistuste tulemusstandardite ja hindamise kord

Tagamaks, et tehnilised teenistused töötavad kõigis liikmesriikides ühtmoodi tõhusalt, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusakte, mis puudutavad standardeid, millele tehnilised teenistused peavad vastama, ning korda nende hindamiseks kooskõlas artikliga 62 ja nende akrediteerimiseks kooskõlas artikliga 60.

Artikkel 62

Tehniliste teenistuste oskuste hindamine

1. ***Määrav kinnitusasutus koostab hindamisaruande, milles näidatakse, et tehnilise teenistuse kandidaadi vastavust käesoleva määruse ja käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide nõuetele on hinnatud. Nimetatud aruanne võib sisaldada akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistust.***

2. Hindamine, millel lõikes 1 osutatud aruanne põhineb, viiakse läbi kooskõlas **artikli 61 alusel vastu võetud** delegeeritud õigusakti sätetega. Hindamisaruanne vaadatakse üle **vähemalt iga kolme aasta järel**.
3. Komisjoni taotlusel edastatakse hindamisaruanne komisjonile. **Sellistel juhtudel, kui hinnang ei põhine riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistusel, mis tõendab tehnilise teenistuse vastavust käesoleva määruse nõuetele, esitab määrav kinnitusasutus komisjonile dokumentaalsed tõendid, mis tõendavad tehnilise teenistuse pädevust ja korra olemasolu, millega tagatakse tehnilise teenistuse korrapärane jälgimine määrava kinnitusasutuse poolt ning selle vastavus käesoleva määruse ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide nõuetele.**

4. Kinnitusasutus, kes soovib enda määramist tehniliseks teenistuseks **vastavalt artikli 59 lõikele 2**, tõendab oma vastavust **dokumentaalselt hindamise kaudu**, mille viivad läbi audiitorid, kes ei ole hinnatava tegevusega seotud. Nimetatud audiitorid võivad pärineda samast organisatsioonist, kui nende töö on korraldatud hinnatavat tegevust läbiviivast personalist eraldi.
5. **Ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus** järgib käesoleva artikli asjakohaseid sätteid.

Artikkel 63

Teavitamise kord

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile iga **nende poolt** määratud tehnilise teenistuse nime, aadressi, sealhulgas elektronposti aadressi, vastutavate isikute nimed ja tegevuste kategooria ning **kõigist nimetatud määramiste** hilisematest muudatustest. Teates nimetatakse, milliste I lisas loetletud teemade jaoks tehnilised teenistused on määratud.

2. Tehniline teenistus võib **artikli 59 lõikes 1** osutatud tegevusi ■ tüübikinnituse **eest vastutava määrava kinnitusasutuse nimel** läbi viia ainult siis, kui komisjonile on tehnilisest teenistusest eelnevalt teatatud **vastavalt käesoleva artikli lõikele 1**.
3. Sama tehnilise teenistuse võivad määrata **mitu määravat kinnitusasutust ning nende määravate kinnitusasutuste liikmesriigid** võivad sellest teatada ■ olenemata ■ tegevuste kategooriast **või kategooriatest, mida teenistus hakkab artikli 59 lõike 1 kohaselt läbi viima**.
4. **Komisjoni teavitatakse kõigist nimetatud määramiste hilisematest asjakohastest muudatustest**.
5. Kui I lisas loetletud õigusakti **kohaldamiseks** on vaja määrata konkreetne organisatsioon või pädev organ, mille tegevus ei kuulu **artikli 59 lõikes 1** osutatute alla, teatatakse sellest vastavalt käesoleva artikli sätetele.
6. Komisjon avaldab **käesoleva artikli kohaselt teavitatud** tehniliste teenistuste nimekirja ja üksikasjad oma veebisaidil.

Artikkel 64

Muudatused määramistes

- 1. Kui määrav kinnitusasutus on veendunud või talle on teatatud, et tema määratud tehniline teenistus ei vasta enam käesolevas määruses sätestatud nõuetele või et ta ei ole oma kohustusi täitnud, siis piirab määrav kinnitusasutus määramist või peatab või tühistab selle, sõltuvalt nõuetele mittevastavuse või kohustuste täitmata jätmise tõsidusest. Kõnealuse tehnilise teenistuse teatanud liikmesriik teavitab sellest viivitamata komisjoni. Komisjon muudab vastavalt sellele artikli 63 lõikes 6 osutatud avaldatud teavet.*
- 2. Juhul, kui määramine tühistatakse, seda piiratakse või see peatatakse või kui tehniline teenistus on lõpetanud oma tegevuse, siis astub määrav kinnitusasutus vajalikud sammud tagamaks, et kõnealuse tehnilise teenistuse dokumente töötleb mõni teine tehniline teenistus või et need on nõudmisel kättesaadavad määravale kinnitusasutusele või turujärelevalveasutustele.*

Artikkel 65

Tehnilise teenistuse pädevuse vaidlustamine

1. *Komisjon uurib igat juhtumit, mil tal tekib kahtlus või tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, et tehniline teenistus ei ole enam pädev või ei täida enam talle pandud nõudeid ja ülesandeid.*
2. *Määrava kinnitusasutuse liikmesriik esitab komisjonile selle nõudmisel kogu teabe seoses määramise alusega või asjaomase tehnilise teenistuse määramise säilimisega.*
3. *Komisjon tagab, et kogu tundlikku teavet, mille ta oma uurimise käigus on omandanud, käsitletakse konfidentsiaalselt.*
4. *Kui komisjon on veendunud, et tehniline teenistus ei täida või ei täida enam määramise aluseks olevaid nõudeid, siis teavitab ta sellest määrava kinnitusasutuse liikmesriiki, eesmärgiga kehtestada koostöös nimetatud liikmesriigiga vajalikud parandusmeetmed, ning nõuab, et see liikmesriik võtaks need parandusmeetmeid, sealhulgas vajaduse korral tühistaks määramise.*

Artikkel 66

Tehnilise teenistuse tegevusalased kohustused

1. *Tehnilised teenistused teostavad tegevuskategooriaid, mille jaoks nad on määratud, määrava kinnitusasutuse nimel ning kooskõlas hindamis- ja katsemenetlustega, mis on sätestatud käesolevas määruses ning I lisas loetletud õigusaktides.*

Tehnilised teenistused viivad läbi või juhendavad käesolevas määruses või ühes I lisas loetletud õigusaktidest nimetatud tüübikinnituseks nõutavaid katseid või kontrollimisi, kui ei ole lubatud kasutada alternatiivseid menetlusi. Tehnilised teenistused ei vii läbi katseid, hindamisi või kontrollimisi, mille läbiviimiseks nende kinnitusasutus ei ole neid nõuetekohaselt määranud.

2. *Tehnilised teenistused peavad igal ajal:*
 - a) *võimaldama oma määraval kinnitusasutusel tehnilist teenistust vastavushindamise ajal vajaduse korral jälgida; ning*

b) ilma et see piiraks artikli 57 lõike 9 ja artikli 67 kohaldamist, andma oma määravale kinnitusasutusele oma käesoleva määruse rakendusalasle kuuluvate tegevuskategooriate kohta sellist teavet, mida asutus nõuab.

3. Kui tehniline teenistus leiab, et tootja ei ole täitnud käesolevas määruses sätestatud nõudeid, siis teatab ta sellest määravale kinnitusasutusele, et määrav kinnitusasutus nõuaks tootjalt asjakohaste parandusmeetmete võtmist ning seejärel ei väljastaks tüüvikinnitustunnistust enne, kui on võetud kinnitusasutust rahuldavad parandusmeetmed.

4. Kui tüüvikinnitustunnistuse väljastamise järel toimuva toodangu vastavuse kontrollimise käigus leiab määrava kinnitusasutuse nimel tegutsev tehniline teenistus, et sõiduk, süsteem, osis või eraldi seadmestik ei vasta enam käesolevale määrusele, siis teatab ta sellest määravale kinnitusasutusele. Kinnitusasutus võtab asjakohased meetmed, nagu on sätestatud artiklis 28.

Artikkel 67

Tehnilise teenistuse teavitamiskohustused

- 1. Tehnilised teenistused teavitavad oma määravat kinnitusasutust järgmisest:*
 - a) iga mittevastavus, mis võib põhjustada tüübigi kinnitustunnistuse andmisest keeldumise, selle piiramise, peatamise või tühistamise;*
 - b) määramise ulatust ja tingimusi mõjutavad asjaolud;*
 - c) turujärelevalveasutustelt saadud teabenõuded nende tegevuse kohta.*
- 2. Oma määrava kinnitusasutuse nõudmise korral annavad tehnilised teenistused teavet tegevuste kohta nende määramisalas ja muude tehtud toimingute, sealhulgas piiriülese tegevuse ja alltöövõtu kohta.*

XVII PEATÜKK
RAKENDUSAKTID JA DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Artikkel 68

Rakendusaktid

Selleks et *saavutada käesoleva määruse eesmärgid ja* kehtestada käesoleva määruse rakendamiseks ühtsed tingimused, võtab komisjon kooskõlas *artikli 69 lõikes 2* osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusaktid, milles sätestatakse järgmised rakendusmeetmed:

I

- a)* teatise ja teatmiku näidised, *millele on osutatud artiklis 22;*
- b)* ELi tüübikinnitustunnistuste numeratsioonisüsteem, *millele on osutatud artikli 24 lõikes 4;*
- c)* ELi tüübikinnitustunnistuse näidis, *millele on osutatud artikli 25 lõikes 2;*

- d) *ELi tüübikinnitustunnistusele lisatava katsetulemuste lehe näidis, millele on osutatud artikli 25 lõike 3 punktis a;*
- e) kohaldatavate nõuete või õigusaktide loetelu näidis, *millele on osutatud artikli 25 lõikes 6;*
- I**
- f) *katsearuande vormi üldnõuded, millele on osutatud artikli 27 lõikes 1;*
- g) vastavustunnistuse näidis, *millele on osutatud artikli 33 lõikes 2;*
- h) ELi tüübikinnitusmärgi näidis, *millele on osutatud artiklis 34;*
- i) *load ELi tüübikinnituse erandina andmiseks uute tehnoloogiate või uute põhimõtete suhtes, millele on osutatud artikli 35 lõikes 3;*
- j) *ELi tüübikinnitustunnistuse ja vastavustunnistuse näidised seoses uute tehnoloogiate või uute põhimõtetega, millele on osutatud artikli 35 lõikes 4;*
- k) *luba liikmesriigil tüübikinnituse kehtivusaega pikendada, millele on osutatud artikli 36 lõikes 2;*

- l) loetelu osadest või lisaseadmetest, millele on osutatud artikli 45 lõikes 2;*
- m) artikli 46 lõikes 3 osutatud tunnistuse näidis ja numeratsioonisüsteem ning kõik nimetatud artiklis osutatud loa andmise menetlusega seotud aspektid;*
- n) kinnitusasutusele nõuete täitmist tõendava tunnistuse näidis, millele on osutatud artikli 53 lõikes 8.*

Artikkel 69

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab põllumäšinade *tehniline komitee*. *Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.*
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse *määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5*.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 70

Lisade muutmine

Ilma et see piiraks käesoleva määruse muude sätete kohaldamist, mis on seotud selle lisade muutmisega, antakse komisjonile samuti volitus võtta kooskõlas artikliga 71 vastu delegeeritud õigusaktid, mis puudutavad I lisa muutmist, et lisada viiteid õigusaktidele ja viia sisse parandusi.

Artikkel 71

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse *õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.*

2. Artikli 17 lõikes 5, artikli 18 lõikes 4, artikli 19 lõikes 6, *artikli 20 lõikes 8, artikli 27 lõikes 6, artikli 28 lõikes 6, artikli 45 lõikes 4, artikli 49 lõikes 3, artikli 53 lõikes 12, artiklis 61 ja artiklis 70* osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile *viieks aastaks alates ...* *.
3. *Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 17 lõikes 5, artikli 18 lõikes 4, artikli 19 lõikes 6, artikli 20 lõikes 8, artikli 27 lõikes 6, artikli 28 lõikes 6, artikli 45 lõikes 4, artikli 49 lõikes 3, artikli 53 lõikes 12, artiklis 61 ja artiklis 70 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.*
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

* *Väljaannete talitus: palun lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.*

5. *Artikli 17 lõike 5, artikli 18 lõike 4, artikli 19 lõike 6, artikli 20 lõike 8, artikli 27 lõike 6, artikli 28 lõike 6, artikli 45 lõike 4, artikli 49 lõike 3, artikli 53 lõike 12, artikli 61 ja artikli 70 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusaktist teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.*

XVIII PEATÜKK LÕPPSÄTTED

Artikkel 72

Karistused

1. *Liikmesriigid kehtestavad karistused, mida kohaldatakse, kui ettevõtjad rikuvad käesolevat määrust ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakte või rakendusakte. Nad võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada karistuste rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teevad kõnealused sätted komisjonile teatavaks hiljemalt ...^{*} ja teavitavad komisjoni viivitamata kõikidest hilisematest neid sätteid mõjutavatest muudatustest.*
2. *Karistatavad rikkumised on järgmised:*
 - a) *valeandmete esitamine tüübikinnituse andmise menetluse või tühistamiseni viiva menetluse ajal;*
 - b) *katsetulemuste võltsimine tüübikinnituse saamiseks või kasutusel olevate sõidukite vastavuse kontrollimiseks;*
 - c) *selliste andmete või tehniliste kirjelduste esitamisest hoidumine, mis võiks tuua kaasa tüübikinnituse tagasivõtmise, selle andmisest keeldumise või selle tühistamise;*
 - d) *katkestusseadmete kasutamine;*

*

Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

- e) *teabele juurdepääsu tagamisest keeldumine;*
- f) *tüübikinnitust nõudvate sõidukite, süsteemide, osiste või eraldi seadmestike turul kättesaadavaks tegemine ettevõtjate poolt ilma sellise tüübikinnitusega või sel eesmärgil dokumentide või märgistuse võltsimine.*

Artikkel 73

Üleminekusätted

1. *Ilma et see piiraks käesoleva määruse muude sätete kohaldamist, ei muuda käesolev määrus* kehtetuks enne 1. jaanuari 2016 sõidukitele või süsteemidele, osistele või eraldi seadmestikele antud ELi tüübikinnitusi.
2. Kinnitusasutused jätkavad ELi tüübikinnituse laienduste andmist *lõikes 1* nimetatud sõidukitele, süsteemidele, osistele või eraldi seadmestikele direktiivi 2003/37/EÜ ja teiste artikli *76 lõikes 1* loetletud direktiivide kohaselt. *Selliseid tüübikinnitusi ei saa siiski kasutada kogu sõiduki tüübikinnituse saamiseks käesoleva määruse alusel.*

3. *Erandina käesolevast määrusest võib uusi süsteeme, osiseid, eraldi seadmestikke või sõidukitüüpe, mis said kogu sõiduki tüübikinnituse direktiivi 2003/37/EÜ kohaselt, jätkuvalt registreerida, turule lasta või kasutusele võtta kuna 31. detsembrini 2017. Uusi sõidukeid, mis ei vajanud direktiivi 2003/37/EÜ kohaselt tüübikinnitust, võib samuti nimetatud kuupäevani registreerida või kasutusele võtta selle liikmesriigi seaduse kohaselt, kus kasutuselevõtmine või registreerimine toimub.*

Sellisel juhul riiklikud asutused ei keela, piira ega takista kinnitatud tüübile vastavate sõidukite registreerimist, turulelaskmist või kasutuselevõtmist.

Artikkel 74

Aruanne

1. Liikmesriigid teavitavad **31. detsembriks 2020** komisjoni käesolevas määruses sätestatud tüübikinnitusmenetluse kohaldamisest.

2. Lõike 1 kohaselt esitatud teabe alusel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamist käsitleva aruande **31. detsembriks 2021**.

Artikkel 75

Läbivaatamine

1. **Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2022 aruande lõikes 3 osutatud teemade kohta.**
2. **Aruanne põhineb konsulteerimisel asjaomaste sidusrühmadega ning selles võetakse arvesse olemasolevaid kõnealuse teemaga seotud Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid.**

3. *Liikmesriigid esitavad komisjonile 31. detsembriks 2021 järgmise teabe:*
- a) *käesolevas määruses käsitletud sõidukitele selle liikmesriigi riiklike asutuste poolt enne nende esimest registreerimist antud kinnituste arv aastas alates 1. jaanuarist 2016;*
 - b) *selliste kinnituste aluseks olevad siseriiklikud kriteeriumid, kui need kriteeriumid kalduvad kõrvale ELi tüübikinnituse saamiseks kohustuslikest nõuetest.*
4. *Vajaduse korral lisatakse aruandele seadusandlikud ettepanekud ning aruandes analüüsitakse üksiksõiduki kinnituste hõlmamist käesoleva määrusega ühtlustatud nõuete alusel.*

Artikkel 76

Kehtetuks tunnistamine

1. ***Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 73 lõike 2 kohaldamist, tunnistatakse*** direktiiv 2003/37/EÜ ning direktiivid 74/347/EMÜ, 76/432/EMÜ, 76/763/EMÜ, 77/537/EMÜ, 78/764/EMÜ, 80/720/EMÜ, 86/297/EMÜ, 86/298/EMÜ, 86/415/EMÜ, 87/402/EMÜ, 2000/25/EÜ, 2009/57/EÜ, 2009/58/EÜ, 2009/59/EÜ, 2009/60/EÜ, 2009/61/EÜ, 2009/63/EÜ, 2009/64/EÜ, 2009/66/EÜ, 2009/68/EÜ, 2009/75/EÜ, 2009/76/EÜ ja 2009/144/EÜ ■ kehtetuks alates 1. jaanuarist 2016.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse direktiivi 2003/37/EÜ puhul vastavalt III lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 77

Direktiivi 2006/42/EÜ muutmine

Direktiivi 2006/42/EÜ artikli 1 lõike 2 punkti e esimene taane asendatakse järgmisega:

„– põllu- ja metsamajanduslikud traktorid, välja arvatud neile sõidukitele paigaldatud masinad,“.

Artikkel 78

Jõustumine *ja kohaldamine*

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist **2016**.

Alates ... ei või riiklikud asutused keelduda uuele sõidukitüübile ELi tüübikinnituse või riikliku tüübikinnituse andmisest ega keelata uue sõiduki registreerimist, turulelaskmist või kasutuselevõtmist, kui kõnealune sõiduk vastab käesolevale määrusele ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele, kui tootja seda taotleb.*

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

* *Väljaannete talitus: palun lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.*

I LISA - ELi sõidukite tüübikinnituse nõuete loetelu

Nr.	Artikke l	Eesmärk	Õigusakti viide	<i>Moot orsõiduki d</i>	Sõidukikategooria																			
					<i>T1a</i>	<i>T1b</i>	<i>T2a</i>	<i>T2b</i>	<i>T3a</i>	<i>T3b</i>	<i>T 4.1a</i>	<i>T4.1b (+)</i>	<i>T 4.2a</i>	<i>T 4.2b (+)</i>	<i>T 4.3a</i>	<i>T4.3b</i>		<i>Ca</i>	<i>Cb (++)</i>	<i>Ra</i>	<i>Rb</i>	<i>Sa</i>	<i>Sb</i>	
1	17.2(a)	<i>Sõiduki struktuuri terviklikkus</i>	<i>RVFSR</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	X	X	X	X	
2	17.2(b)	Maksimaalne <i>valmistaja- kiirus, kiirusregulaa- tor ja kiiruspiirik</i>	<i>RVFSR</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
3	17.2(b)	Piduriseadmed <i>ja haagiste piduri- ühendused</i>	<i>RVBR</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	
																								
4	17.2(b)	Rooliseade <i>kiiretele traktoritele</i>	<i>RVFSR</i> <i>(põhineb ECE 79 Rev [uus number])</i>	Y	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X		NA	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
5	<i>17.2(b)</i>	<i>Rooliseade</i>	<i>RVFSR</i>	Y	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA		<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	NA	
																								

Nr.	Artikke l	Eesmärk	Õigusakti viide	<i>Moot orsõi duki d</i>	Sõidukikategooria																			
					<i>T1a</i>	<i>T1b</i>	<i>T2a</i>	<i>T2b</i>	<i>T3a</i>	<i>T3b</i>	<i>T 4.1a</i>	<i>T4.1b (+)</i>	<i>T 4.2a</i>	<i>T 4.2b (+)</i>	<i>T 4.3a</i>	<i>T4.3b</i>		<i>Ca</i>	<i>Cb (++)</i>	<i>Ra</i>	<i>Rb</i>	<i>Sa</i>	<i>Sb</i>	
6	17.2(b)	<i>Spidomeeter</i>			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	NA	NA	NA	NA	
7	17.2(c)	Nähtavusala ja klaasipuhastid	<i>RVFSR</i> <i>(põhineb</i> ECE 71 <i>Rev1)</i>	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
8	17.2(c)	Aknad	<i>RVFSR</i> <i>(põhineb</i> ECE 43 Rev 2 Am 3 Sup 11)		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
																								
9	17.2(c)	Tahavaate- peeglid	<i>RVFSR</i>	Y	X	X	X	X	NA	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
10	17.2.(c)	<i>Juhi teabesüsteemid</i>	<i>RVFSR</i>	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		<i>I</i>	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	

11	17.2(d)	Valgustus ja valgussignaalseadmed <i>ning nende valgusallikad</i>	<i>RVFSR (põhineb ECE 3 Rev3 Am1 Sup11; ECE 4 Rev4 Sup14; ECE 5 02-seeria muudatuste 7. täiendus; ECE 6 Rev4 Sup17; ECE 7 Rev4 Sup15; ECE 19 Rev5 Sup1; ECE 23 Rev2 Sup15; ECE 31 02-seeria muudatuste 7. täiendus; ECE 37 03-seeria</i>	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	■	X	X	X	X	X	X	
----	---------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--

			<i>muudatuste</i> 36. <i>täiendus;</i> ECE 38 Rev2 Sup14; ECE 98 Rev1 Sup11; ECE 99 <i>eeskirja</i> <i>algse</i> <i>versiooni 6.</i> <i>täiendus;</i> ECE 112 01-seeria <i>muudatused</i> ; ECE 113 <i>eeskirja</i> <i>algse</i> <i>versiooni 9.</i> <i>täiendus;)</i>																					
12	17.2(d)	Valgustus- seadmed	RVFSR <i>(põhineb</i> ECE 86 Am <i>[uus</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	I	X	X	X	X		

			<i>number])</i>																					
13	17.2(e)	Sõitjate kaitsesüsteemid , sealhulgas sisustus, peatoed, turvavööd, sõiduki ukсед	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	NA	
14	17.2(f)	Sõiduki välispool ja lisaseadmed	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	
15	17.2(g)	Elektromagne- tiline ühilduvus	RVFSR	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	I	NA	NA	NA	NA	
16	17.2(h)	Helisignaali- seade	RVFSR	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	I	NA	NA	NA	NA	
17	17.2(i)	Küttesüsteemid	RVFSR	Y	X	X	X	X	X	NA	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	NA	
18	17.2(j)	Seadmed sõiduki omavolilise kasutamise takistamiseks	RVFSR	(ainu- lt T ja C kateg- ooria- d)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	Z	Z	X	X	
19	17.2(k)	Registreerimis- märk	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	X	X	X	X	
20	17.2(k)	Andmesildid ja märgistus	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	I	X	X	X	X	

21	17.2(l)	Möötmel ja haagise mass	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	X	X	X	X	
22	17.2(l)	Suurim täismass	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	
23	17.2(l)	Lisalast	RVFSR		X	X	X	X	NA	NA	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	NA	
24	17.2(m)	Elektrisüsteemide ohutus	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	
25	17.2(a), 17.2(m) , 18.2(l)	Kütusepaak	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	NA	NA	NA	NA	
26	17.2(n)	Tagumised allasõidutõkked	RVFSR		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA		NA	NA	X	X	NA	NA	
27	17.2(o)	Külgmised allasõidutõkked	RVFSR		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA		NA	NA	NA	X	NA	NA	
28	17.2(p)	Lastiplatvormid	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	NA	
29	17.2(q)	Pukseerimisdissein	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	NA	
30	17.2(r)	Rehvid	RVFSR <i>(põhineb ECE 106 Am5 Sup6)</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		NA	NA	X	X	X	X	
31	17.2(s)	Porikaitesüsteemid	RVFSR	Y	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X		NA	NA	NA	X	NA	NA	
32	17.2(t)	Tagasikäik	RVFSR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	NA	NA	NA	NA	
33	17.2(u)	Roomikud	RVFSR		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA		X	X	NA	NA	NA	NA	

34	17.2(v)	Mehhaanilised haakeseadised	RVFSR		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X		I	I	X	X	X	X	
35	18.2(a)	Ümbermineku kaitsekonstruktsioonid	RVCR (alternatiivne katsearu- anne OECD kood 3 (muudetud) kohaldamis alas olevale katsearu- andele)		X	X	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X	X	X		NA	NA	NA	NA	NA	NA	
36	18.2(a)	Ümbermineku kaitsekonstruktsioonid (roomikud)	RVCR (alternatiivne katsearu- anne OECD kood 8 (muudetud) kohaldamis alas olevale katsearu- andele)		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA		X	X	NA	NA	NA	NA	
37	18.2(a)	Ümbermineku kaitsekonstruktsioonid	RVCR (alternatiivne		X	X	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X	X	X		X	X	NA	NA	NA	NA	

		(staatilised katsed)	<i>katsearu- anne</i> OECD kood 4 <i>(muudetud)</i> <i>kohaldamis alas olevale katsearu- andele</i>)																						
38	18.2(a)	Ümbermineku kaitsekonstruktsioonid, ette kinnitatud (kitsarööpmelised traktorid)	<i>RVCR</i> <i>(alternatiivne)</i> <i>katsearu- anne</i> OECD kood 6 <i>(muudetud)</i> <i>kohaldamis alas olevale katsearu- andele</i>)		NA	NA	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA	X	X	█	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
39	18.2(a)	Ümbermineku kaitsekonstruktsioonid, taha kinnitatud (kitsarööpmelised traktorid)	<i>RVCR</i> <i>(alternatiivne)</i> <i>katsearu- anne</i> OECD kood 7 <i>(muudetud)</i> <i>kohaldamis</i>		NA	NA	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA	X	X	█	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	

			<i>alas olevale katsearu-andele)</i>																					
40	18.2(b)	Kukkuvate esemete eest kaitsvad konstruktsioonid	RVCR <i>(alternatiivne katsearuanne</i> OECD kood 10 <i>(muudetud) kohaldamis alas olevale katsearu-andele)</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
41	18.2(c)	Reisijate istekohad	RVCR		X	X	NA	NA	X	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
42	18.2(d)	Juhi tajutav müratase	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	<i>X</i>	NA	NA	NA	NA	
43	18.2(e)	Juhiiste ja asend	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
44	18.2(f)	Juhtimisruum, ligipääs juhtimiskohale	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	
45	18.2(g)	Jõusiirdevõllid	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	<i>X</i>	NA	NA	NA	NA	
46	18.2(h)	Ajami osade kaitse	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	<i>X</i>	NA	NA	NA	NA	
47	18.2(i)	Turvavööde	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		<i>I</i>	<i>I</i>	NA	NA	NA	NA	

		kinnituspunktid	(<i>alternatiivne katsearuanne</i> OECD kood 3, 4, 6, 7, 8 (<i>muudetud</i>) kohaldamisalas olevale katsearuande)																				
48	18.2(j)	Turvavööd	<i>RVCR</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA	
49	18.2(k)	Kaitse läbistavate esemete eest	<i>RVCR</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA	
50	18.2(l)	<i>Summuti</i>	<i>RVCR</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	N A	N A	N A	N A	
51	18.2(l), 18.2(n), 18.2(q), 18.4	Kasutusjuhend	<i>RVCR</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
52	8.2(o)	Kontrolli-seadmed, eelkõige hädaseiskamis-seadised ja automaatsed	<i>RVCR</i>		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA	

		<i>seiskamis- seadised</i>																						
53	18.2(p)	<i>Kaitse muude mehhaaniliste ohtude eest peale nende, mida on nimetatud artikli 8 lõike 2 punktides a, b, g ja k, sh kaitse vedelikku sisaldavate torude purunemise ja sõiduki kontrollimatu liikumise eest;</i>	<i>RVCR</i>		<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>		<i>I</i>	<i>I</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	
54	18.2(r), 18.2(p)	<i>Kaitsepiirded ja kaitseadised</i>	<i>RVCR</i>		<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>		<i>I</i>	<i>I</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	
55	18.2(l), 18.2(s), 18.2(q), 18.4	<i>Teave, hoiatused ja märgised</i>	<i>RVCR</i>		<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>		<i>I</i>	<i>I</i>	<i>Z</i>	<i>Z</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	
56	18.2(t)	<i>Materjalid ja tooted</i>	<i>RVCR</i>	<i>Y</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>		<i>I</i>	<i>I</i>	<i>NA</i>	<i>NA</i>	<i>NA</i>	<i>NA</i>	
57	18.2(u)	<i>Akud</i>	<i>RVCR</i>	<i>Y</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>		<i>I</i>	<i>I</i>	<i>NA</i>	<i>NA</i>	<i>NA</i>	<i>NA</i>	

58	18.4	Avariiväljapääs	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	
59	18.2(l), 18.4	Kabiini ventilatsiooni- ja filtreerimis- süsteem	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	NA
60	18.4	Kabiini materjali põlemiskiirus	RVCR		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	NA
61	19.2(a)	Saasteainete heitkogused	REPPR (<i>heite- etapid: 2000/25/EÜ ja 97/68/EÜ</i>)		X	X	X	X	X <i>Juhul kui on direkt iivi kohal damis alas</i>	X <i>Juhul kui on direkt iivi kohal damis alas</i>	X	X	X	X	X	X		X	X	NA	NA	NA	NA
62	19.2(b)	Müratase (väline)	REPPR (<i>piirväärtus ed: 2009/63/EÜ)</i>	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		I	I	NA	NA	NA	NA

Lühendite seletus:

(+) = *kui kategoorias on selline alamkategooria*

(++) = *ainult alamkategooriate puhul, mis vastavad T-kategooria b-tähega märgitud alamkategooriatele*

X = kohaldatakse

I = nagu T vastavalt kategooriale

Y = mootorsõidukeid käsitlevaid asjakohaseid õigusakte tunnustatakse samaväärseina *delegeeritud õigusaktis täpsustatud viisil*

***Z** = kohaldatakse ainult vahetatavate pukseeritavate seadeldiste suhtes, mis kuuluvad R-kategooriasse, sest nende tehniliselt lubatud täismassi ja tüühihmassi suhe on 3,0 või üle selle (artikkel 3, mõiste 9)*

NA = ei kohaldata

I

***RVFSR** = sõiduki kasutusohutuse nõudeid käsitlev määrus (delegeeritud õigusakt)*

***RVCR** = sõiduki konstruktsiooninõudeid käsitlev määrus (delegeeritud õigusakt)*

***REPPR** = keskkonnamõju ja mootori võimsust käsitlev määrus (delegeeritud õigusakt)*

***RVBR** = sõiduki pidurdusnõudeid käsitlev määrus*

II LISA – Väikeseeriaste puhul kohaldatavad piirmäärad

Tüübi raames aastas *turul kättesaadavaks tehtavate*, registreeritavate või kasutusele võetavate ühikute arv igas liikmesriigis ei tohi ühes ületada kõnealuse sõidukikategooria kohta järgmises tabelis esitatud väärtust.

Kategooria	Ühikuid (iga tüübi kohta)
T	150
C	50
	
	

III lisa – Vastavustabel¹

(osutatud artiklis 70)

Direktiiv 2003/37/EÜ	Käesolev määrus
-	Artikkel 1
Artikkel 1	Artikkel 2
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikkel 3	Artiklid 20, 21
Artikkel 4	Artikkel 22
Artikkel 5	Artiklid 27–30
Artikkel 6	Artiklid 32, 33
Artikkel 7	Artiklid 38
Artikli 8 lõige 1	Artikli 34 lõige 2
Artikli 8 lõige 2	Artiklid 36, 37
Artikkel 9	Artiklid 36, 37
Artikkel 10	-
Artikkel 11	Artiklid 34, 35
Artikkel 12	Artiklid 47, 48
Artikkel 13	Artiklid 5, 22, 25

¹ Ajakohastatakse.

Artikkel 14	Artikli 40
Artikkel 15	XI peatükk
Artikkel 16	Artikli 40 lõige 2
Artikkel 17	Artikli 40 lõige 3
Artikkel 18	Artikkel 45
Artikkel 19	Artikkel 54
Artikkel 20	Artikkel 55
Artikkel 21	Artikkel 4 + VII peatükk
Artikkel 22	-
Artikkel 23	Artikli 2 lõige 3
Artikkel 24	Artikkel 70
-	Artikkel 71
Artikkel 25	-
Artikkel 26	-